

TloKB-Jaarverslag 2023

Parate registers

Missie TloKB

‘De TloKB ziet toe op het stelsel van kwaliteitsborging van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Eigenaren en gebruikers krijgen zo bouwwerken die **veiliger, gezonder, duurzamer, bruikbaar** en **toegankelijker** zijn.’

Visie TloKB

‘De TloKB speelt een publieke sleutelrol in de verbetering van de bouwkwaliteit. De TloKB laat toetsmethoden toe en ziet toe op het juiste gebruik van deze methoden in de bouwpraktijk. Zo kan iedereen **vertrouwen op de kwaliteit van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.**’

Inhoud

Voorwoord	4	4	4	19
Inleiding	5	4.1	KB-stelsel	19
1 Bestuur TloKB	7	4.2	EKV-stelsel	20
1.1 Beleidsregels en besluiten	8	4.3	CO-stelsel	20
1.2 Raad van Advies	8	5	Monitoring en evaluatie	21
1.3 Werkbezoeken bestuur	9	5.1	KB-stelsel	21
1.4 Congressen en publiciteit	9	5.2	EKV-stelsel	21
1.5 Netwerken	10	5.3	CO-stelsel	21
1.6 Samenwerking Raad voor Accreditatie	10	6	Bedrijfsvoering	23
1.7 Governance BZK-TloKB en verantwoording	11	6.1	Werk aan Uitvoering	23
1.8 Stand van de uitvoering	11	6.2	Duurzaamheid	23
1.9 Integriteitsbeleid	12	6.3	Financiën en tarieven	23
1.10 Wet normering topinkomens	12	6.4	Informatievoorziening en ICT	26
2 Toetsing en toelating	13	6.5	Communicatie	29
2.1 Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor het bouwen	13	6.6	Organisatie, personeel, huisvesting	31
2.2 Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's	14	Tot besluit		34
2.3 Kwaliteitsverklaringen	14	<i>Bijlage: TloKB 2023 in getal</i>		35
2.4 Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten	15			
3 Registers	17			
3.1 Register instrumenten kwaliteitsborging	17			
3.2 Register kwaliteitsverklaringen	18			
3.3 Register gasverbrandingsinstallaties	18			

Voorwoord

Het jaar 2023 is voor de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB) het jaar van de parate registers en uiteindelijk ook het jaar van de onveranderlijke startdata gebleken.

Per 1 april 2023 is de verbodsbepaling ingegaan dat alleen gecertificeerde installateurs mogen werken aan gasverbrandingsinstallaties.

Per 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ingegaan. In het TloKB-Jaarplan 2023 stond nog 1 juli 2023 als verwachte startdatum van de Wkb. Veranderlijk blijft wel de ingangsdatum van verbouwingen onder de Wkb. Die datum is op zijn vroegst voorzien op 1 januari 2025. Het gaat niet meer over de wijzigingswet; het hoort nu te gaan over de bouw kwaliteit in de praktijk. Daarom spreekt de TloKB, in plaats van het Wkb-stelsel, van het stelsel Kwaliteitsborging Bouw of kortweg het KB-stelsel.

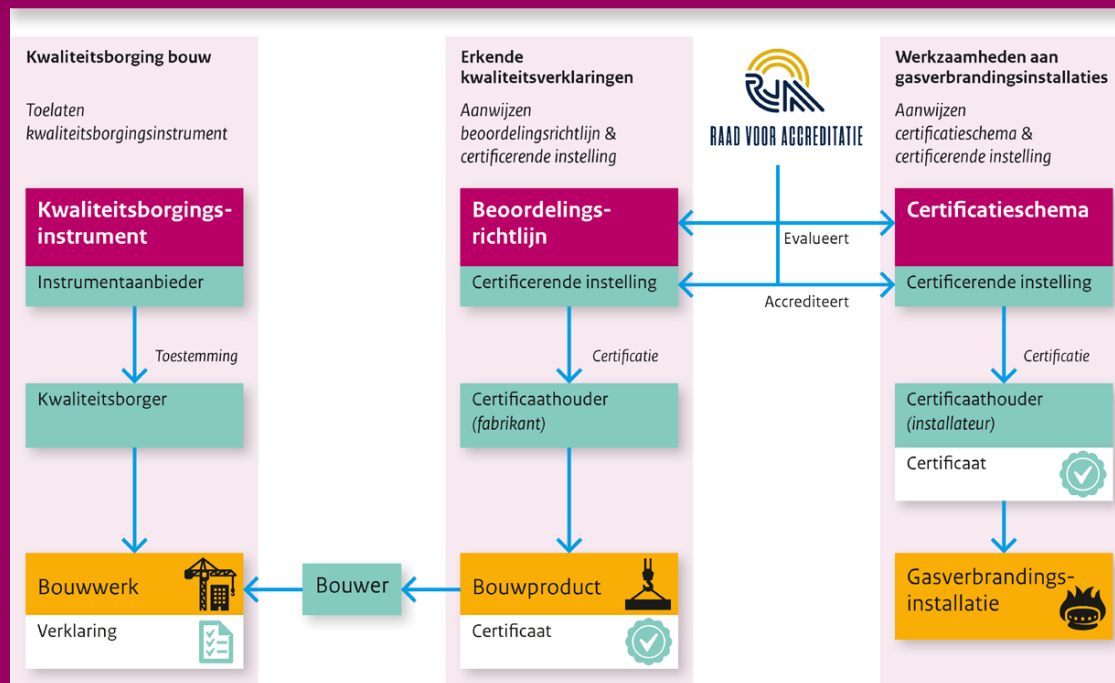
In 2023 heeft de TloKB haar registers in paraatheid gebracht. In het register gasverbrandingsinstallaties kan iedereen controleren of een installateur voor gasverbrandingsinstallaties, zoals een cv-ketel of gaskachel, het juiste certificaat heeft. Daarnaast staat het register instrumenten kwaliteitsborging klaar voor raadpleging door iedereen die na 1 januari 2024 een melding moet doen van een technische bouwactiviteit.

Onder de noemer van de 'Stand van de uitvoering' in dit jaarverslag blijft de TloKB standvastig in de wetgevingsagenda aandringen op stelsels die bij de TloKB samenkomen, in te richten tot een coherent uitvoeringsgeheel.

Uit het Rijksbrede medewerkersonderzoek 2023 blijkt er een bijzonder fijn en aantrekkelijk werkklimaat bij de TloKB te zijn. Dat resultaat biedt vertrouwen voor 2024, het jaar waarin de TloKB-taken toezicht, monitoring en evaluatie tot wasdom gaan komen.

Yvonne van Mastrigt
voorzitter TloKB

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw

Figuur 1 Drie hoofdtaken TloKB

Inleiding

2023 ligt nu achter ons. In dit jaarverslag leest u alles over de werkzaamheden van de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB) in het afgelopen jaar.

Figuur 1 zet de drie hoofdtaken van de TloKB naast elkaar in de kolommen Kwaliteitsborging bouw (KB-taak), Erkende kwaliteitsverklaringen (EKV-taak) en Werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-taak).

KB-taak

Met het oog op verbetering van de bouwkwaliteit regelt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)¹ een aantal taken voor de Toelatingsorganisatie. De Toelatingsorganisatie laat enerzijds instrumenten voor kwaliteitsborging (KB-instrumenten) toe tot het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen (het KB-stelsel) en houdt een openbaar register bij van deze toegelaten instrumenten.

Anderzijds houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op de naleving van toegelaten instrumenten door instrumentaanbieders en op de effecten van kwaliteitsborging op de kwaliteit van bouwwerken.

Voor haar dienstverlening (toelating, registratie en toezicht) stelt de TloKB tarieven vast.

De TloKB heeft een voorlichtingstaak in de toepassing van de regels rondom de toelating van instrumenten.

Tot slot monitort en evalueert de Toelatingsorganisatie het functioneren van het KB-stelsel.

In 2023 heeft de TloKB één aanvraag voor toelating van een KB-instrument in behandeling genomen. De behandeling van de aanvraag loopt door tot in 2024. Het totaal in 2023 blijft zes toegelaten instrumenten.

1 [Informatie over Staatsblad 2019, 382 | Overheid.nl](https://www.overheid.nl/informatie-over-staatsblad-2019-382) > [Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](https://www.officiële-bekendmakingen.nl/)

EKV-taak

Een Erkende Kwaliteitsverklaring (EKV) is een door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (minister van BZK of minister) erkende verklaring dat een gecertificeerd product, proces of systeem voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit 2012². De TloKB wijst in het kader van het Bouwbesluit 2012 beoordelingsrichtlijnen (BRL's) en certificerende instellingen aan voor de afgifte van de EKV's. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen BRL's, aangewezen certificerende instellingen en EKV's. Als een bouwer gebruikmaakt van een EKV is het bevoegd gezag, volgens het Bouwbesluit 2012, verplicht deze zonder extra controle te accepteren als voldoende bewijs dat er aan de bouwtechnische regels is voldaan.

In 2023 heeft de TloKB twee aanvragen om aanwijzing van een BRL binnen het domein Bouwbesluit 2012 behandeld en aangewezen. Binnen het domein Energieprestatie gebouwen (EPG) toetste de TloKB geen (gewijzigde) BRL's. Het totaal aantal aangewezen BRL's in 2023 is 52.

² Na de invoering van de Omgevingswet het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In 2023 heeft de TloKB 546 meldingen van nieuwe EKV's en wijzigingen verwerkt. Daarnaast zijn 408 EKV's ingetrokken en zijn 18 certificaten opgeschort of geschorst. Het totaal aantal geregistreerde EKV's komt in 2023 uit op 1376.

CO-taak

De Woningwet³ introduceert een stelsel van certificering voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-stelsel). Dit stelsel beoogt ongevallen door koolmonoxide (CO) te verminderen door de kwaliteit van werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties te verbeteren. Met het CO-stelsel geeft de minister van BZK invulling aan de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (november 2015) en het advies van de Gezondheidsraad (juli 2019). In dit stelsel wijst de TloKB certificatieschema's en certificerende instellingen aan. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen certificatieschema's, aangewezen certificerende instellingen en certificaathouders.

Per 1 april 2023 is de verplichting ingegaan dat alleen gecertificeerde installateurs mogen werken aan gasverbrandingsinstallaties.

In 2023 heeft de TloKB twee gewijzigde certificatieschema's aangewezen en twee gewijzigde aanwijzingen van certificerende instellingen afgegeven. De TloKB heeft 1832 certificaathouders in het CO-register opgenomen.

Leeswijzer

Na deze inleiding volgen in dit jaarverslag zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk gaat over het bestuur. Het tweede hoofdstuk doet verslag van de toelatings- en aanwijzingsactiviteiten van de TloKB-afdeling Toetsing en Toelating. Het derde hoofdstuk noemt de drie openbare TloKB-registers en de stand van zaken van de ontwikkeling daarin. Het vierde hoofdstuk gaat in op de (voorbereidende) werkzaamheden van de TloKB-afdeling Toezicht en Handhaving. Het vijfde hoofdstuk behandelt de taak van Monitoring en Evaluatie. En het zesde hoofdstuk over de bedrijfsvoering van de TloKB vermeldt onder meer de in 2023 vastgestelde TloKB-tarieven voor 2024. Het jaarverslag besluit met een aantal markante punten uit het jaar van de parate registers.

³ [Staatsblad 2019, 383 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](https://www.Overheid.nl)

1 Bestuur TloKB

De TloKB bestaat uit een bestuur met een voorzitter en twee leden. Op 18 mei 2022 heeft de minister van BZK de bestuursleden benoemd voor een periode van vier jaar beginnend op 22 april 2022 en lopend tot en met 31 maart 2026.⁴ Voorzitter is mevrouw mr. Yvonne P. van Mastrikt. De leden zijn respectievelijk de heren dr. Frank de Vries en ir. Paulus F.C. Jansen.

Het bestuur stelt de (gewijzigde) beleidsregels van de TloKB vast. Het bestuur behandelt bezwaarprocedures bij het niet eens zijn met een door de TloKB genomen besluit. De gehele werkwijze van het bestuur staat in het Bestuursreglement. Het bestuur laat zich adviseren door een Raad van Advies (Raad of RvAdvies) en volgt de laatste ontwikkelingen in de bouwsector met het afleggen van werkbezoeken.

Portefeuilles en nevenfuncties TloKB-bestuursleden

Voorzitter *Yvonne van Mastrikt* beheert bij de TloKB de portefeuille strategie, communicatie en overheidsrelaties waaronder het ministerie van BZK en de VNG. Van Mastrikt is sinds september 2022 waarnemend burgemeester van de gemeente Olst-Wijhe. Sinds 15 april 2023 is zij ook voorzitter van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). Voor BZK verkent zij de haalbaarheid van zelfregulering in de uitvaartbranche.

Vicevoorzitter *Frank de Vries* beheert bij de TloKB de portefeuille toetsing en toelating, juridische en internationale zaken, bedrijfsvoering, ICT, Auditdienst Rijk, en externe niet-overheidsrelaties. De Vries is zelfstandig adviseur en heeft zich bestendiger verbonden aan Hanzehogeschool Groningen tot en met augustus 2024 als docent in het vakgebied bestuur, beleid en recht. Hij is lid van de raad van toezicht van Kidszb, voorzitter van de raad van commissarissen van N.V. Groninger Monumentenfonds, voorzitter van de raad van toezicht van het platform Groningen architectuur en stedenbouw (GRAS), voorzitter van de raad van toezicht Topsport Noord (Heerenveen) en lid van de raad van commissarissen Huis voor de Sport Groningen.

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10595.html>

Bestuurslid *Paulus Jansen* beheert bij de TloKB de portefeuille toezicht en handhaving, het EKV-stelsel en het CO-stelsel. Jansen is lid van de Mijnraad. Hij is voorzitter van het college van deskundigen BRL 5016 (certificering VvE beheerders), voorzitter van het bestuur Museum van Zuilen en voorzitter van het landelijk overleg consumentenbelangen openbaar vervoer (LOCOV).

1.1 Beleidsregels en besluiten

Beleidsregels

Beleidsregels lichten de taken en bevoegdheden van de TloKB toe en de wijze waarop de TloKB invulling geeft aan de uitoefening van haar bevoegdheden. De beleidsregels geven betrokken partijen inzicht in welke verschillende taken, subtaken en bevoegdheden de TloKB onderscheidt en wat zij van de TloKB kunnen verwachten. In 2023 heeft het bestuur de volgende beleidsregels vastgesteld:

- Toezichtkader KB-stelsel⁵;
- Toezichtkader CO-stelsel⁶.

Begin 2024 stelt de TloKB het Inspectiekader KB-stelsel en Inspectiekader CO-stelsel, het Handhavingskader KB-stelsel en Handhavingskader CO-stelsel en het Protocol werkwijze KB-stelsel en Protocol werkwijze CO-stelsel vast.

Besluiten

De voorzitter van de TloKB heeft de medewerkers aangewezen als toezichthouder voor het toezicht op het KB-stelsel.⁷

Klachten

Op haar website ontving de TloKB op 13 maart 2023 haar eerste klacht. De TloKB zou in het CO-stelsel onnodige en onbedoelde marktordening initiëren. De klacht berustte op een misverstand over de stand van zaken rondom koepelcertificering. De TloKB maakte duidelijk dat de in 2022 aangewezen CO-certificatieschema's koepelcertificering niet toelaten.

Bezwaren

De TloKB ontving in 2023 geen bezwaren.

Woo-verzoeken

De TloKB ontving in 2023 één verzoek in het kader van de Wet open overheid. Het Woo-verzoek betrof het EKV-stelsel. Binnen het EKV-stelsel doet het ministerie van BZK de Woo-verzoeken af.

1.2 Raad van Advies

Op 15 februari 2023 heeft de voorzitter de Raad van Advies ingesteld en de voorzitter en leden van de Raad benoemd. De TloKB voert het secretariaat van de Raad van Advies. De Raad kan zowel gevraagd als ongevraagd adviezen uitbrengen. In 2023 bestond de raad uit:

- ir. Wouter Goudriaan (voorzitter);
- mr. Cobie Gardien-Reinders;
- Ruben Heezen MA MSc;
- ir. Ton Jans;
- ir. Remco van der Linden MBA;
- drs. Else Poortvliet;
- ing. Jos Rooijackers;
- drs. ing. Jaco Uittenbogaard;
- mr. Nicolette Zandvliet.

De Raad van Advies kwam bijeen in maart, juni, september en december 2023. De Raad heeft meegedacht over de beleidsregels van de TloKB: Toezichtkader KB-stelsel, Inspectiekader KB-stelsel, Toezichtkader CO-stelsel, Inspectiekader CO-stelsel en ook over het TloKB-Jaarplan 2024. Daarnaast heeft de Raad zich met een heisessie voorbereid op de invulling van zijn taken vanaf de start van het CO-stelsel en het KB-stelsel en op de invulling van een adviesagenda voor de lange termijn.

⁵ [Toezichtkader KB-stelsel](#)

⁶ [Toezichtkader CO-stelsel](#)

⁷ [Besluit aanwijzing toezichthouders TloKB](#)

1.3 Werkbezoeken bestuur

Het bestuur heeft elf werkbezoeken afgelegd met diverse thema's. De thema's waren flexwonen, gecertificeerde producten, CO-stelsel, kritische bouwers, brandveiligheid en normering. Het bestuur bezocht achtereenvolgens:

- het Expertisecentrum Flexwonen;
- Hodes Huisvesting;
- bewoners van flexwoningen;
- Xella Nederland;
- Instal Center;
- Techniek Nederland;
- SKG-IKOB;
- Kreunen bouw;
- Van Norel Bouwgroep;
- Brandweer en
- NEN (stichting Koninklijk Nederlands Normalisatie Instituut).

1.4 Congressen en publiciteit

Congres

Op 28 november 2023 organiseerde het ministerie van BZK in samenwerking met Cobouw het congres 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen'. Tijdens dit congres interviewde de dagvoorzitter Paulus Jansen. Daarnaast gaf de TloKB tweemaal een masterclass over de wijze waarop zij toezicht houdt in het KB-stelsel. Dat doet de TloKB in de vorm van kwaliteitstoezicht op de bouwplaats en nalevingstoezicht op kantoor van de instrumentaanbieders en de kwaliteitsborgers.

Pers- en nieuwsberichten

De TloKB publiceerde in 2023 acht nieuwsberichten en bracht twee persberichten uit. Met deze berichten informeerde de TloKB haar belanghebbenden en consumenten over gebeurtenissen binnen de drie stelsels, met specifieke aandacht voor het CO-stelsel. Zo benadrukte de TloKB bij de burger en het bevoegd gezag het belang om alleen CO-vrij-gecertificeerde installatiebedrijven te laten werken aan gasverbrandingsinstallaties als cv-ketels en gashaarden.

Het bestuur stelde een pers- en crisiscommunicatieplan vast op 5 april 2023. Dit plan beschrijft de wijze waarop de TloKB omgaat met contacten met de pers en geeft richting aan hoe de TloKB handelt bij crisissituaties. In september oefende de TloKB onder begeleiding van Bureau Keijzer met een casus met publieke impact.

Voorlichtings- en informatiebijeenkomsten

Op 14 maart 2023 verzorgde de TloKB een kennissessie over de Wkb in de Eerste Kamer tijdens een commissievergadering.

Op 8 juni 2023 organiseerde de TloKB een informatiebijeenkomst voor de vijf aangewezen CO-certificerende instellingen. De TloKB nam met de deelnemers het benodigde detailniveau van de data voor het jaarlijks verslag door en besprak de mogelijkheid om aan de TloKB de mogelijke oorzaak van een (bijna-)ongevalmelding te verstrekken.

Op 29 november 2023 vond een volgende informatiebijeenkomst plaats voor de drie CO-schemabeheerders en de vijf CO-certificerende instellingen. De TloKB behandelde het toezicht door de certificerende instellingen op het juiste gebruik van het 'CO-VRIJ'-beeldmerk door de certificaathouders en de meldplicht (bijna-)ongevalmeldingen. De TloKB informeerde de aanwezigen op het doel en systematiek van de toezichts- en handhavingskaders, protocollen en over de ervaringen met het meelopen met de beoordelingen door de Raad van Accreditatie.

1.5 Netwerken

De TloKB onderhoudt contact met andere taakorganisaties van de rijksoverheid via samenwerkingsverbanden zoals [KleinLef](#) en het [Netwerk van publieke dienstverleners](#).

Op 22 februari 2023 maakte het bestuur kennis met branchevereniging Techniek Nederland.

Voor organisaties als de TloKB die geen Rijksinspectiedienst zijn en wel als zbo rijkstoezichthouder zijn, heeft de Inspectieraad het geassocieerd lidmaatschap. Op de aanvraag van de TloKB om geassocieerd lidmaatschap van de Inspectieraad reageerde de Inspectieraad afwijzend. Wel hebben de Inspectieraad en TloKB afgesproken om waar mogelijk op praktische wijze samen te werken en gebruik te maken van elkaars kennis en expertise.

Op uitnodiging van de TloKB heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) in juni 2023 een presentatie verzorgd over haar ervaringen met diverse stelsels van accreditatie en certificering. Hierna is de TloKB toegetreden tot de DOE-coalitie Accreditatie en certificering van de Inspectieraad.

Ook heeft de TloKB deelgenomen aan de Inspectiewissel van de Inspectieraad met in totaal vier uitwisselingen.

Regulier overleg

De TloKB heeft met een aantal organisaties afgesproken om jaarlijks te overleggen. Met het oog op het consumentenbelang bij een goede bouwqualiteit heeft de TloKB op 11 oktober 2023 overlegd met de Vereniging Eigen Huis.

Uit oogpunt van het belang van brandveiligheid van bouwwerken overlegt de TloKB met vertegenwoordigers van de brandweer voor het eerst in 2024.

1.6 Samenwerking Raad voor Accreditatie

De Raad voor Accreditatie (RvA) is de nationale accreditatie-instansie van Nederland. De RvA controleert organisaties die beoordelen of producten of diensten van leveranciers aan gestelde eisen voldoen. De TloKB werkt met de RvA samen in het EKV- en het CO-stelsel. TloKB-aanwijzingen volgen op evaluatie en accreditatie door de RvA.

Tijdens het jaarlijks overleg met de Raad voor Accreditatie (RvA) op 28 juni 2023 hebben de RvA en TloKB een onderling informatieprotocol CO-stelsel vastgesteld. Het protocol regelt de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen beide organisaties.

Yvonne van Mastrikt (bestuursvoorzitter TloKB) en Joep de Haas (bestuurder RvA).

1.7 Governance BZK-TloKB en verantwoording

BO-BZK

In 2023 hebben het ministerie van BZK en TloKB tweemaal bestuurlijk overleg (BO) gevoerd. Het bestuurlijk overleg vond plaats op 19 april en 6 oktober. Onderwerp van bespreking waren onder meer het TloKB-jaarverslag 2023, de TloKB-halfjaar-rapportage en de voortgang in de CO-certificering van installateurs. De TloKB-tarieven 2024 werden goedgekeurd en de TloKB-begroting 2024 vastgesteld.

EO-BZK

Met ingang van 2024 agendeert BZK tweemaal per jaar een Eigenaarsoverleg (EO). Het eerste EO was op 23 augustus 2023. Onderwerp van overleg zijn de bedrijfsvoering aangaande de kwaliteit of de continuïteit van de taakuitvoering, relevante ontwikkelingen op het gebied van de governance en eventuele knelpunten in de taakuitvoering.

Beleidsoverleg met BZK

Maandelijks vindt beleidsoverleg plaats tussen het ministerie van BZK en de TloKB. Tijdens dit overleg bespreken zij lopende dossiers op het raakvlak van beleid en toezicht. In 2023 kwam onder meer aan de orde:

- publieksvoorlichting CO-stelsel;
- voortgang na 1 april 2023 (verbodsbepaling) in de certificering van installatie-bedrijven binnen het CO-stelsel;
- revitaliseren van het EKV-stelsel;
- de kwestie of een kwaliteitsborger een energielabel mag vaststellen/afgeven;
- toezicht binnen het Energieprestatiegebouwenstelsel;
- aanpassing mandaatbesluiten EKV- en CO-stelsel vanuit de transitie Bouwbesluit 2012 naar Besluit bouwwerken leefomgeving en taakuitbreiding binnen het CO-stelsel over de handhaving van het beeldmerk CO-VRIJ.

Jaarverslag 2022 en Jaarplan 2024

Op 23 februari 2023 ontving de minister van BZK het TloKB-jaarverslag over 2022. Op 19 april 2023 zond de TloKB haar jaarverslag naar beide Kamers.

De ministeriële verantwoordelijkheid in sturing en toezicht op de TloKB is onderscheiden in twee rollen (Circulaire 'Governance ten aanzien van zbo's', 2015). De rol van eigenaar komt tot uiting in het beheersmatige toezicht op de TloKB als zbo van het

ministerie van BZK en ziet met name toe op de publieke middelenbesteding. De rol van opdrachtgever komt tot uiting in de beleidsmatige sturing van de TloKB met wet- en regelgeving en richt zich met name op de publieke taakuitoefening.

Op 1 december 2023 heeft de TloKB haar Jaarplan 2024 gepubliceerd.

De rapportage 2023 over het EKV-stelsel maakt onderdeel uit van het Jaarverslag 2023. De rapportage over het CO-stelsel zal de TloKB voor 1 juli 2024 aan de minister van BZK aanbieden.

1.8 Stand van de uitvoering

Algemene stand van de uitvoering

De TloKB heeft nog geen brede ervaring opgedaan op alle aspecten van haar taakuitoefening. Het KB-stelsel is per 1 januari 2024 in werking getreden voor nieuwbouw in gevolgklasse 1. De verbodsbepaling binnen het CO-stelsel –het niet zonder certificaat mogen werken aan een gasverbrandingsinstallatie– is op 1 april 2023 ingegaan. Wel heeft het programma Werk aan Uitvoering (WaU) al in 2022 een impuls gegeven aan de wijze van uitvoering van de TloKB (Zie hoofdstuk 6). Op de WaU-aspecten *Toekomstbestendige dienstverlening* en *Vergroten statuur en aantrekkelijkheid uitvoering* heeft de TloKB in 2023 de herijking van haar organisatie en formatie afgerond. Op het WaU-aspect *Versnellen digitale agenda* heeft de TloKB in 2023 op verzoek van de beschikkinghouders van de TloKB de mogelijkheid gecreëerd dat zij in 2024 hun gegevensaanlevering aan de TloKB met een importportaal geautomatiseerd kunnen laten verlopen.

Beleidskompas

De TloKB heeft een afwegingskader opgesteld dat dient als leidraad bij de hantering van het Beleidskompas. Met het afwegingskader kan de TloKB nieuwe taken beoordelen op inpasbaarheid in haar uitvoeringspraktijk.

Knelpunten in de uitvoering

Knelpunten in de uitvoering gaan over knelpunten die de bestuurlijke driehoek eigenstandig kan oplossen. Op het WaU-aspect *Begrijpelijke en uitvoerbare wetgeving* laat de agenda van de bestuurlijke driehoek het verzoek zien of de wetgever de wijze van heffen van tarieven binnen het KB-stelsel en het CO-stelsel kan harmoniseren. Tijdens een informatiebijeenkomst op 29 november 2023 over CO-stelsel met schemabeheerders en certificerende instellingen (CI's) kwam nogmaals aan het licht dat de CO-tarievenstructuur niet past op de praktijk. Ditmaal omdat niet voorzien is om voor een CI onderscheid te maken tussen een aanvraag om aanwijzing en een aanvraag om wijziging van een aanwijzing. De wettelijke verankering van de CO-taak die de TloKB nu nog in mandaat van de minister van BZK uitvoert, wacht op de evaluatie van het CO-stelsel in 2024.

Perspectief bedrijven

Perspectief bedrijven gaat in op hoe de TloKB signalen vanuit haar omgeving betreft in de wijze van uitvoering. Vanuit de Raad van Advies kunnen signalen uit de omgeving tot adviezen leiden. Overigens heeft de TloKB ruimte gecreëerd voor extra-overleg met belanghebbenden al dan niet geëntameerd door de Raad van Advies.

Vanuit het Rijksbrede programma Werk aan Uitvoering (WaU) stelt elke taakorganisatie ieder jaar een stand van de uitvoering op en zendt deze aan de Tweede Kamer (TK). De stand van de uitvoering gaat in op de balans tussen continuïteit

van de dienstverlening, aannemen van nieuwe taken en implementatietrajecten enerzijds en anderzijds om signalen over knelpunten in de wet- en regelgeving en uitvoering te delen met de politiek.

1.9 Integriteitsbeleid

De TloKB heeft haar integriteitsbeleid vastgelegd in de Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB. De Gedragscode en het integriteitsbeleid TloKB staan op de website van de TloKB.⁸ De TloKB vindt het belangrijk dat de bestuursleden, medewerkers en externe adviseurs integer, onpartijdig en onafhankelijk zijn. De gedragscode is hierbij behulpzaam. Deze gedragscode beschrijft het beleid dat de TloKB hanteert in het omgaan met belangen. Bij het opstellen van de gedragscode sluit de TloKB aan bij de uitgangspunten van het Rijksbeleid als vastgelegd in de Gedragscode Integriteit Rijk.⁹ De Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB attendeert de bestuursleden, medewerkers en externe adviseurs van de TloKB erop dat zij hun integriteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid voortdurend handhaven om de kwaliteit van de werkzaamheden en de besluitvorming te waarborgen. De bestuursleden van de TloKB, de medewerkers en de externe adviseurs zijn op dit beleid aanspreekbaar door belanghebbenden en publiek.

Het integriteitsbeleid bepaalt dat de TloKB haar beleid ten aanzien van belangenconflicten jaarlijks evalueert. In 2023 heeft één nieuwe medewerker de ambtseed afgelegd. Er hebben zich in 2023 geen integriteitsissues of belangenconflicten voorgedaan.

1.10 Wet normering topinkomens

De TloKB valt onder de Wet normering topinkomens (WNT) en staat geregistreerd in het WNT-register.¹⁰ Dit houdt in dat de TloKB onder WNT-toezicht van het ministerie van BZK valt. De WNT bepaalt dat het financieel jaarverslag de vergoeding aan het bestuur vermeldt per persoon en op naam. Het financieel jaarverslag van de TloKB maakt deel uit van het jaarverslag van het ministerie van BZK. In dat jaarverslag sluit de jaarrekening af met de WNT-verantwoording van onder meer het bestuur en de directeur-secretaris van de TloKB. Overigens voldoet de vergoeding van de bestuursleden aan de WNT. Het benoemingsbesluit van het bestuur regelt dit door de vergoedingen de CAO Rijk te laten volgen.

8 [Gedragscode en integriteitsbeleid | Publicatie | Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw \(tlokb.nl\)](#)

9 [Gedragscode Integriteit Rijk 2020 | Brochure | O&P Rijk P-Direkt](#)

10 www.topinkomens.nl/voor-wnt-instellingen/wnt-register

2 Toetsing en toelating

De afdeling Toetsing en Toelating van de TloKB (T&T) richt zich op het inhoudelijk toetsen van en adviseren over de besluitvorming over toe te passen kwaliteitsmethodieken. Dit doen ze binnen de drie stelsels waarin de TloKB een publieke sleutelrol speelt: kwaliteitsborging voor het bouwen, erkende kwaliteitsverklaringen voor bouwproducten en gecertificeerde werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Voor de toetsing van de verschillende kwaliteitsmethodieken hanteert de TloKB binnen elk stelsel een vastgesteld toetsingskader.

2.1 Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor het bouwen

De TloKB laat kwaliteitsborgingsinstrumenten toe voor de bouw. Na toelating neemt de TloKB een instrument op in het openbare register voor kwaliteitsborging bouw.

Toetsing KB-instrumenten

In juli 2023 heeft de TloKB één aanvraag voor toelating van een nieuw KB-instrument in behandeling genomen. Begin 2024 neemt de TloKB een besluit op de aanvraag om toelating.

De zes reeds toegelaten KB-instrumenten zijn ongewijzigd gebleven. De TloKB heeft geen aanvragen om toelating van een gewijzigd instrument ontvangen. Dit is lager dan de verwachte drie aanvragen om toelating van een gewijzigd instrument, zoals opgenomen in het jaarplan 2023. Uit reacties van de instrumentaanbieders blijkt dat zij inderdaad terughoudend zijn met wijzigingen, omdat de instrumenten tijdens proefprojecten in 2023 beperkt zijn toegepast en ze de werklast bij kwaliteitsborgers door proceswijzigingen beperkt willen houden.

2.2 Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's

Aanwijzing schemabeheerders en certificerende instellingen

Binnen het EKV-stelsel wijst de TloKB eerst schemabeheerders en certificerende instellingen aan namens de minister van BZK. In 2023 wees de TloKB geen nieuwe schemabeheerders en certificerende instelling aan.

Aanwijzing beoordelingsrichtlijnen

De TloKB wijst, namens de minister van BZK, BRL's aan als certificatiegrondslag voor EKV's binnen het EKV-stelsel. Daarbij maakt de TloKB onderscheid in BRL's met een aansluiting op het 'Bouwbesluit 2012'¹¹ en op het 'Besluit Energieprestatie Gebouwen' (BEG). Eén schemabeheerder vroeg in maart 2023 toelating aan voor een in 2021 aangemeld certificatieonderwerp. Dit leidde ertoe dat de TloKB in december de BRL 7703 'Grondgebonden industriële woningen, deel 1 ontwerp' en 'Grondgebonden industriële woningen, deel 2 assemblage' aanwees en daarmee toeliet tot het erkend stelsel van kwaliteitsverklaringen voor de bouw.

Tabel 1 Aantal behandelde beoordelingsrichtlijnen EKV-stelsel 2023

Regelgeving	Bouwbesluit 2012	Besluit Energieprestatie Gebouwen	Totaal
			
Nieuw	2	0	2
Gewijzigd	0	0	0
Ingetrokken	0	0	0
Totaal	2	0	2

¹¹ Vanaf de invoering van de Omgevingswet gaat het Bouwbesluit 2012 op in het Besluit bouwen leefomgeving (Bb).

Taakovergang Bbk-BRL's naar ministerie van IenW

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft in 2021 besloten om de werkzaamheden in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) zelf uit te gaan voeren. De uitvoering van dit besluit zette zij in 2022 in gang. Doel was om de overdracht van taken en werkzaamheden per 1 januari 2023 te voltrekken. IenW hield rekening met een overgangperiode in het eerste kwartaal van 2023. Deze bleek ook nodig te zijn in de voorbereidingen door het ministerie van IenW. Per 1 februari 2023 is de taak volledig van de TloKB naar IenW overgegaan.

Taakovergang advies aanmelding TBI

Organisaties die aanwijzing willen verwerven als Technische Beoordelingsinstantie (TBI) op grond van de Verordening Bouwproducten, dienen een verzoek in bij het ministerie van BZK. Het ministerie vraagt de TloKB om advies, om vervolgens op basis daarvan de TBI aan te melden bij de Europese Commissie als TBI voor het afgeven van CE-markering voor bouwproducten. Op 28 december 2022 ontving de TloKB een aanvraag om advies uit te brengen omtrent de aanmelding van Stichting RUUV als TBI. In 2022 besloten het ministerie van BZK en de TloKB de advieswerkzaamheden in het kader van de aanmelding van een TBI af te stoten. Dat leidde ertoe dat de TloKB de advieswerkzaamheden en de aanvraag van Stichting RUUV in juli 2023 heeft overgedragen aan de RvA.

2.3 Kwaliteitsverklaringen

De TloKB toetst marginaal de door een (aangewezen) certificerende instelling afgegeven EKV. Na goedkeuring publiceert de TloKB een kwaliteitsverklaring in het openbare 'Register erkende kwaliteitsverklaringen'. Daarmee is de kwaliteitsverklaring erkend door de minister.

De TloKB verwerkte in 2023 in totaal 972 kwaliteitsverklaringen in het openbare EKV-register. De invoer betreft 546 nieuw afgegeven en gewijzigde kwaliteitsverklaringen en 408 intrekkingen. Daarnaast verwerkte de TloKB 18 schorsingen (vanwege tekortkomingen) en opschortingen (vrijwillige tijdelijke stopzetting van het certificaat). Het hoge aantal intrekkingen komt door de overgang van BRL's 9500-U en -W naar een nieuwe versie en het verdwijnen van de merknaam SWK Certificatie, die volledig is overgegaan in SKG-IKOB Certificatie.

Tabel 2 Aantal verwerkte erkende kwaliteitsverklaringen 2023

Regelgeving	Bouwbesluit 2012	Besluit Energieprestatie Gebouwen	Totaal
			
Nieuw en gewijzigd	210	336	546
Opgeschort en geschorst	6	12	18
Ingetrokken	32	376	408
Totaal	248	724	972

2.4 Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten

De TloKB wijst certificatieschema's en certificerende instellingen aan binnen het CO-stelsel. De TloKB toetst de ontvangen aanvragen aan de hand van de door de TloKB ontwikkelde aanwijzingskaders. De aanwijzingskaders zijn gebaseerd op de wet- en regelgeving van het CO-stelsel.

Aanwijzing CO-certificatieschema

In juni 2023 stelde de TloKB vast dat certificerende instellingen ten onrechte deelcertificaten afgeven onder de aanwijzing van BRL 6000-25 en Conformiteitsbeoordelingsschema NHK CBS. De in 2022 aangewezen certificatieschema's waren daar niet op ingericht. Gezien de wens van de markt om de deelcertificaten te verstrekken hebben beide schemabeheerders een wijzigingsblad dan wel een gewijzigd certificatieschema opgesteld.

De TloKB heeft in 2023 de twee aanvragen om wijziging van het CO-certificatieschema ontvangen en afgerond. De wijzigingsaanvraag voor het gewijzigd Conformiteitsbeoordelingsschema NHK CBS is per 6 november 2023 aangewezen. Op 15 november 2023 is de BRL 6000-25 + wijzigingsblad van 1 november 2023 aangewezen. Beide gewijzigde aanwijzingen van de schema's heeft de TloKB opgenomen in het register Gasverbrandingsinstallaties. Het wijzigingsblad en het gewijzigd certificatieschema maken deelcertificatie nu wel mogelijk.

Een derde aanvraag betrof een aanvraag om aanwijzing van een nieuw schema dat koepelcertificatie mogelijk maakt. De schemabeheerder verzocht op 29 september 2023 de TloKB om de aanvraag in te trekken, omdat de gekozen uitwerking voor een koepelorganisatie niet paste bij de eisen van accreditatie. Er is dan ook nog geen aangewezen certificatieschema dat koepelcertificatie mogelijk maakt.

Aanwijzing van certificerende instellingen

De TloKB ontving in 2023 van drie aangewezen certificerende instellingen een aanvraag om wijziging van hun aanwijzing. De aanvragen om wijziging van de aanwijzing zijn naar aanleiding van het gewijzigde certificatieschema NHK CBS en/of BRL 6000-25 + wijzigingsblad van 1 november 2023.

- Op 19 december 2023 wees de TloKB Kiwa Nederland B.V. (Kiwa) aan op basis van het gewijzigde Conformiteitsbeoordelingsschema NHK CBS.
- Op 22 december 2023 wees de TloKB DEKRA Certification B.V. (DEKRA) aan op basis van het gewijzigde certificatieschema BRL 6000-25 (wijzigingsblad van 1 november 2023).

De gewijzigde aanwijzingen nam de TloKB op in het register Gasverbrandingsinstallaties.

De twee aanvragen om wijziging van de aanwijzing van Kiwa en SKG-IKOB Certificatie B.V., naar aanleiding van de gewijzigde certificatieschema BRL 6000-25 + wijzigingsblad van 1 november 2023, lopen door tot in 2024.

Voortgang CO-certificering

Sinds december 2021 neemt de TloKB deel aan het regulier overleg 'Voortgang certificering gasverbrandingsinstallaties' dat het ministerie van BZK organiseert en voorziet. De deelnemers van dit overleg zijn de schemabeheerders van de aangewezen certificatieschema's, de aangewezen certificerende instellingen, Techniek Nederland en incidenteel de RvA op verzoek. Het overleg was in eerste instantie bedoeld om de voortgang van de implementatie te versnellen en is sinds het ingaan van de wettelijke verplichting per 1 april 2023 hoofdzakelijk bedoeld om elkaar te informeren over de voortgang van het certificeren van installatiebedrijven.

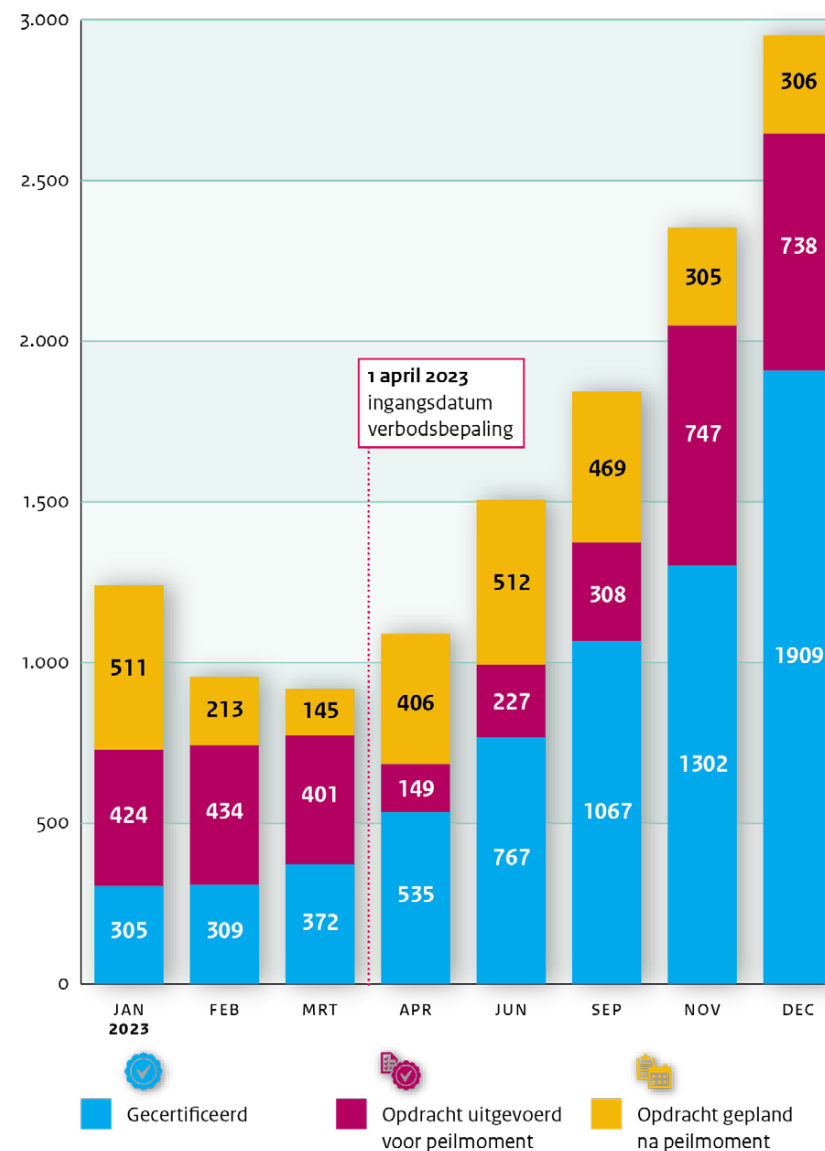
Om inzicht te verkrijgen in het aantal nog te certificeren en het aantal gecertificeerde installatiebedrijven hebben de deelnemers van het overleg afgesproken om de voortgang van het certificatieproces te monitoren. Op verzoek van de deelnemers verzamelt de TloKB op afgesproken momenten cijfers van de certificerende instellingen over de voortgang van het certificatieproces. Vervolgens aggregereert en anonimiseert de TloKB de ontvangen monitoringscijfers en verstrekt deze aan de deelnemers van het overleg. De monitoringscijfers laten in 2023 een toenemende

groei zien van gecertificeerde installatiebedrijven. Van de 1909 gecertificeerde bedrijven hebben de CI's 1832 laten registeren in 2023. Zie figuur 2. Het aantal gecertificeerde installatiebedrijven zegt nog niets over het aantal beschikbare vakbekwame personen die onder een certificaat werken. De TloKB ontvangt van de certificerende instelling hierover geen informatie. Techniek Nederland beschikt wel over informatie over het aantal vakbekwame personen en het aantal bedrijven, waarbij in ieder geval één vakbekwaam persoon werkzaam is. Techniek Nederland levert deze informatie aan bij de TloKB die dit opneemt in het voortgangsoverzicht.

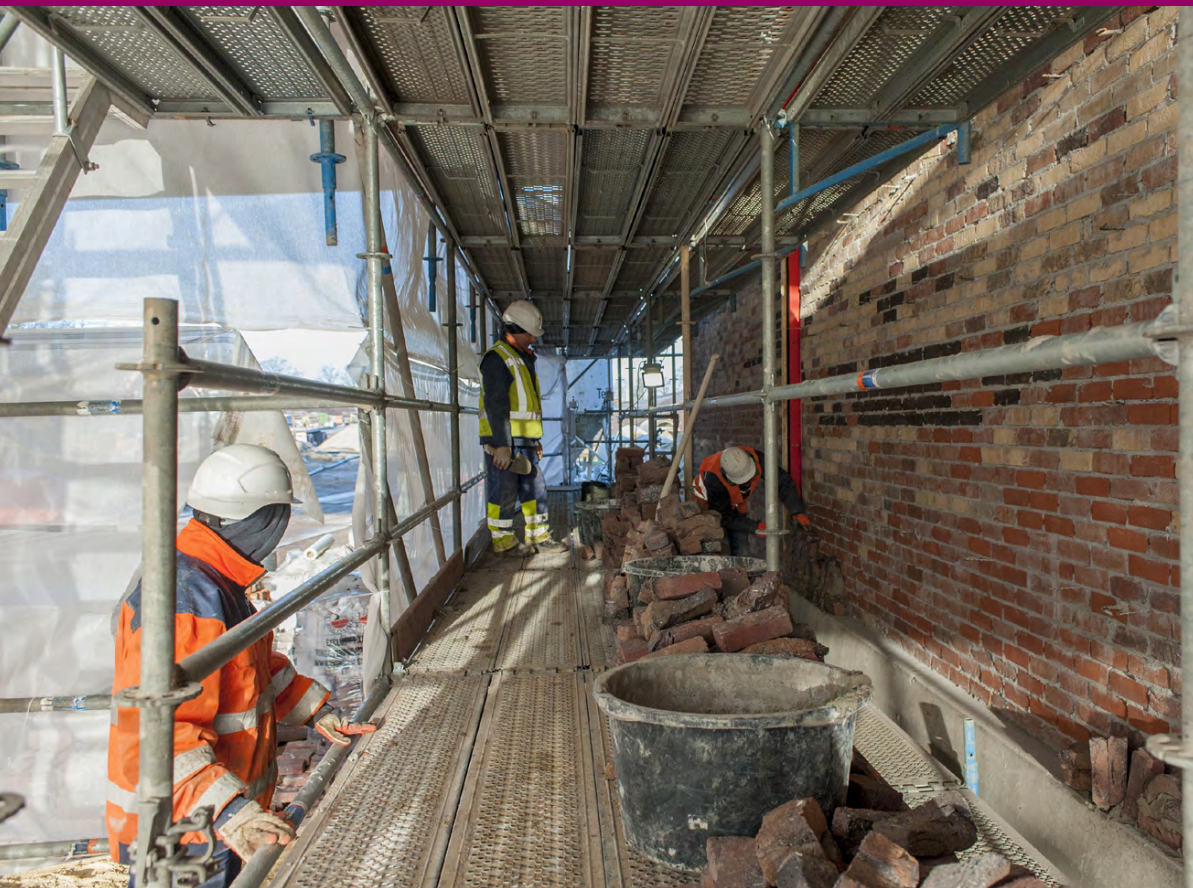
In het najaar van 2023 sprak de TloKB haar zorgen uit over de voortgang van de CO-certificering. Veel installatiebedrijven wachten nog op het certificaat. Zij hebben wel een certificaat aangevraagd, maar hebben dat nog niet verkregen. Deze bedrijven werken zonder certificaat door, met steun van hun branchevereniging Techniek NL. Techniek NL vereist wel dat zij kunnen aantonen dat:

- de monteurs een bewijs van Vakmanschap CO hebben met daarbij horende legitimatie;
- de monteurs gekalibreerde meetapparatuur gebruiken;
- het bedrijf werkt volgens de vereisten van het certificaat met een ingevuld kwaliteitshandboek.

Mocht er na werken zonder certificaat schade ontstaan, dan loopt de eigenaar het risico dat de verzekeraar niet uitbetaalt. Hij moet dan zelf de schade zien te verhalen op de installateur. De eigenaar van een cv-ketel, geiser, gashaard, -kachel of rookgasafvoer die zich aan de wet wil houden, ook om geen enkel risico te lopen, kiest een installateur uit het CO-vrij-register. In een persbericht riep de TloKB op om het register www.co-vrijregister.nl te raadplegen om te checken of een installatiebedrijf beschikt over het CO-vrij-certificaat.

Figuur 2 Groei aantal gecertificeerde installatiebedrijven

3 Registers

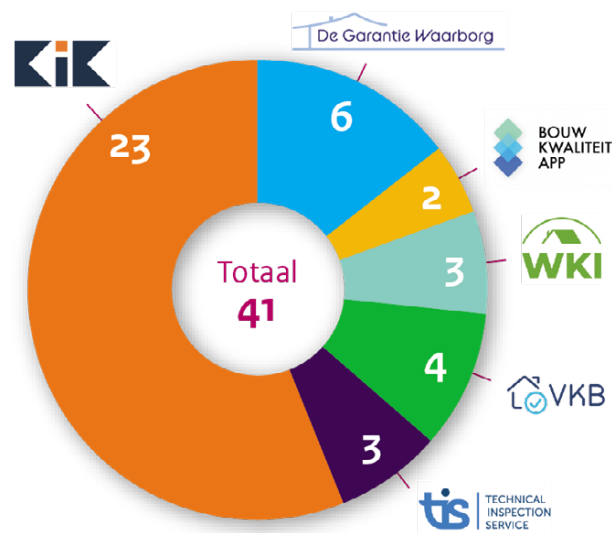
De TloKB stelt via haar website drie registers open voor het KB-, EKV- en CO-stelsel. In het [Protocol werkwijze registers TloKB](#) heeft de TloKB vastgelegd op welke wijze de TloKB de drie registers voert.

3.1 Register instrumenten kwaliteitsborging

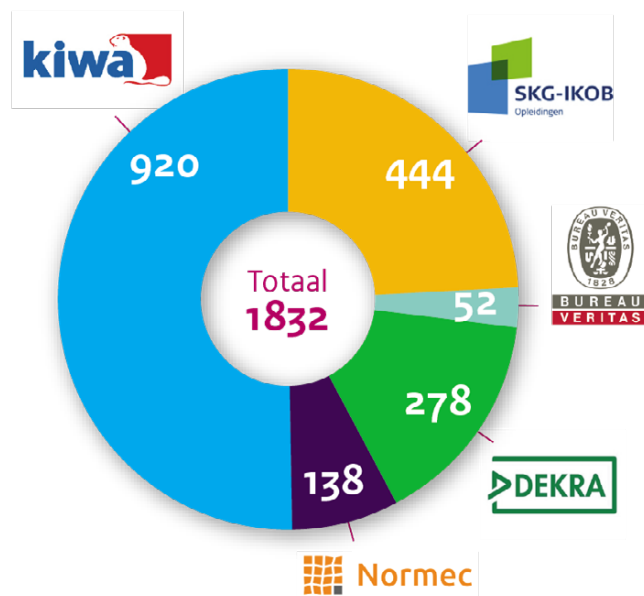
Het Register instrumenten kwaliteitsborging laat een instrument voor kwaliteitsborging bouw zien, zodra de TloKB dat instrument heeft toegelaten. Daarbij toont het register wie de instrumentaanbieder is en welke kwaliteitsborgers toestemming hebben om met het instrument te mogen werken. Het bevoegd gezag kan bij een bouwmelding (melding van technische bouwactiviteit) de toelating van een instrument met bijbehorende kwaliteitsborger in het register nagaan.

De instrumentaanbieders leveren de te publiceren gegevens van kwaliteitsborgers bij de TloKB aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van deze gegevens. De TloKB verwerkt binnen twee werkdagen de meldingen voor registratie van kwaliteitsborgers. Op basis van de in 2022 toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging bevat het register zes registraties van instrumenten. Een kwaliteitsborger kan meerdere instrumenten toepassen en zal voor elk instrument een aparte vermelding in het register krijgen. In 2023 bevat het register drie kwaliteitsborgers met een registratie voor twee instrumenten. Er zijn in totaal 36 unieke kwaliteitsborgers geregistreerd. Voor alle instrumenten samen zijn in 2023 in totaal 41 kwaliteitsborgers geregistreerd. Figuur 3 hieronder geeft een overzicht van het aantal geregistreerde kwaliteitsborgers per instrument.

Het aantal geregistreerde kwaliteitsborgers is lager dan de 100 tot 200 die de TloKB in het jaarplan 2023 verwachtte. De verwachting was dat het KB-stelsel per 1 juli 2023 volledig voor gevolgklasse 1 in werking zou treden. Uit de proefinspecties blijkt namelijk dat een deel van de gebruikstoestemmingen door de instrumentaanbieders nog niet zijn doorgegeven aan de TloKB. Ook bevinden kwaliteitsborgers zich nog in het toestemmingsproces van de instrumentaanbieders.

Figuur 3 Aantal geregistreerde kwaliteitsborgers per instrument

Figuur 4 Aantal CO-certificaathouders per certificerende instelling

3.2 Register kwaliteitsverklaringen

Een erkende kwaliteitsverklaring (EKV) is een wettelijk bewijsmiddel dat verklaart dat een product, proces of systeem voldoet aan de vigerende bouwregelgeving. In het register kwaliteitsverklaringen staan alle door de TloKB erkende kwaliteitsverklaringen, in totaal 1376 (een daling van 50%). Het register omvat 34 aangewezen BRL's (een daling van 60%) op basis waarvan een of meerdere EKV's zijn afgegeven. In totaal zijn 52 BRL's binnen het EKV-stelsel aangewezen. Het register toont niet de BRL's waarop nog geen EKV is afgegeven. Deze werkwijze past de TloKB in 2024 aan, zodat het register alle aangewezen BRL's zichtbaar zullen zijn.

De daling in het aantal kwaliteitsverklaringen en in het aantal BRL's komt doordat de TloKB per 1 februari 2023 geen rol meer heeft in de erkenningsregeling bodemkwaliteit. Per die datum voert het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat eigenstandig de toetsing en aanwijzing uit van de BRL's bodemkwaliteit. Het aantal BRL's Bouwbesluit 2012 en afgegeven EKV's bleef in 2023 stabiel ten opzichte van 2022. De consument, opdrachtgever en gemeente kunnen in het register controleren of een producent/leverancier van bouwproducten of een uitvoerder van werkzaamheden een geldig certificaat heeft voor (samengestelde) bouwproducten of werkzaamheden.

3.3 Register gasverbrandingsinstallaties

Het Register gasverbrandingsinstallaties laat de aanwijzing zien van een CO-certificatieschema en van een CO-certificerende instelling. Daarnaast biedt het register inzicht in de houders van een certificaat voor werkzaamheden aan een gasverbrandingsinstallaties. De certificerende instellingen leveren de gegevens over de certificaathouders aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens. De gebruiker/eigenaar van de gasverbrandingsinstallatie en het bevoegd gezag kunnen in het register nagaan of een installateur een geldig certificaat heeft voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de gasverbrandingsinstallatie. In 2023 zijn drie CO-certificatieschema's geregistreerd en vijf aangewezen CO-certificerende instellingen. Het aantal certificaathouders in het register is 1832. Dit aantal blijft nog steeds achter bij de eerder verwachte 3500 installatiebedrijven die in de sector actief zouden zijn.¹² Verder zijn in 2023 acht certificaten ingetrokken op eigen verzoek van de certificaathouder of vanwege faillissement van de certificaathouder. In 2023 was één certificaathouder tijdelijk geschorst, omdat binnen de organisatie een medewerker aan het werk was zonder bewijs van vakbekwaamheid. De tekortkoming is spoedig weggenomen, waarmee de certificaathouder zijn werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties kon hervatten.

¹² Nota van Toelichting Bouwbesluit 2012 (Staatsblad 2020, 348).

4 Toezicht en handhaving

De afdeling Toezicht en Handhaving (T&H) van de TloKB heeft sinds 1 april 2023 een taak in het toezicht op het CO-stelsel. Vanaf 1 januari 2024 houdt de TloKB toezicht op het KB-stelsel.

4.1 KB-stelsel

Proefinspecties

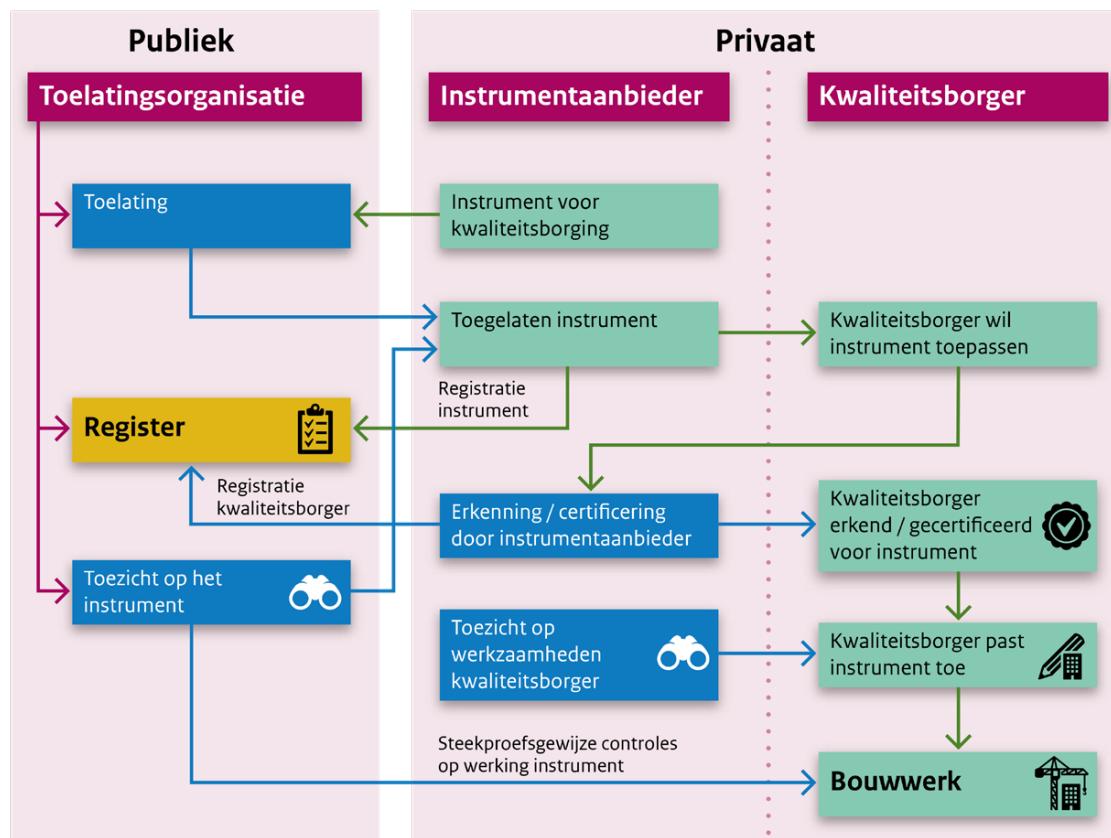
Tot aan de start van het KB-stelsel heeft de TloKB met proefinspecties bij lopende proefprojecten zich georiënteerd op de uitvoering van haar toezichttaken in de praktijk.

In 2023 heeft de TloKB negen proefinspecties uitgevoerd bij kwaliteitsborgers en op bouwplaatsen. In deze proefperiode heeft de TloKB ervaring opgedaan met werken binnen het KB-stelsel. Een belangrijke ervaring uit deze proefinspecties is dat door het alsmar verschuiven van de ingangsdatum van de Wkb en door een mogelijk verschillende ingangsdatum voor nieuwbouw respectievelijk verbouw de partijen minder gelegenheid kregen en hebben genomen om de onderlinge communicatie te oefenen.

Ontwikkeling KB-toezicht

In voorbereiding op de inwerkingtreding van het KB-stelsel heeft T&H gewerkt aan een viertal kaderstellende documenten voor toezicht en handhaving. Dat zijn een toezichtkader, een inspectiekader, een handhavingskader en protocol werkwijze. Het toezichtkader zet uiteen welke uitgangspunten de TloKB hanteert bij de invulling van haar toezichthoudende taak. Het inspectiekader werkt meer concreet uit welke inspectievragen aan de orde komen bij het nalevingstoezicht op de instrumentaanbieders en hoe en waar de TloKB informatie verzamelt om in het nalevingstoezicht tot een oordeel te komen. Het inspectiekader werkt ook concreet uit hoe het kwaliteitstoezicht informatie verzamelt om een uitspraak te kunnen doen over de gerealiseerde kwaliteit binnen het KB-stelsel. Het handhavingskader werkt uit hoe de TloKB invulling zal geven aan haar handhavingsbesluiten in opvolging van tijdens inspecties geconstateerde tekortkomingen. Het Protocol werkwijze legt uit hoe de TloKB haar reguliere inspecties procedureel in termijnen inricht en welke plaats wederhoor daarin krijgt.

Figuur 5 Toezicht KB-stelsel

4.2 EKV-stelsel

De TloKB volgt voortdurend de actualiteit en past waar nodig corrigerende maatregelen toe op haar registraties. Verder voerde de TloKB in 2023 een controle uit op alle geregistreerde beoordelingsrichtlijnen binnen het erkende stelsel.

Deze activiteiten leidden in 2023 tot drie 'handhavingsacties':

- **Opschonen certificaten BRL9500 deel 05**

De TloKB vernam in oktober dat het ministerie van BZK het Besluit Energieprestatievergoeding had aangepast, en in het vervolg verwijst naar BRL 9500-W detailopname in plaats van naar BRL 9500 deel 05. Na de betrokken partijen te hebben geconsulteerd en geïnformeerd heeft de TloKB BRL 9500 deel 00 en 05 uit het register van aangewezen BRL's geschrapt.

- **Beëindiging publicatie BRL 6000/16 en BRL 6000/10AB**

In november constateerde de TloKB dat CI's certificaten afgeven zonder accreditatie. Dit leidde tot het schrappen van twee BRL's, aangezien deze op aangeven van de schemabeheerder geen onderdeel (meer) uitmaken van het EKV-stelsel.

- **Accreditatieproces diverse RaB's**

De constatering van het niet onder accreditatie afgeven van certificaten leidde tot het alsnog bij de RvA ter evaluatie leggen van 25 BRL's (i.c. zogenoemde Richtlijnen aansluiting Bouwbesluit (RaB's) door de schemabeheerder en vervolgens accreditatie van de betreffende CI hierop. Dit loopt door tot in 2024.

4.3 CO-stelsel

Met ingang van 1 april 2023 is de verplichting in het CO-stelsel van kracht dat alleen gecertificeerde bedrijven werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties mogen uitvoeren. De TloKB houdt, zij het beperkt, toezicht op de naleving van aangewezen schema's en op aangewezen certificerende instellingen. Daar waar nodig vindt toezicht plaats in de vorm van bijwoningen met de RvA bij certificaathouders (gecertificeerde installatiebedrijven).

Deelcertificaten

Certificerende instellingen gaven in 2023 onterecht deelcertificaten af. De in 2022 aangewezen certificatieschema's waren daar immers niet op ingericht. De certificerende instellingen baseerden zich op door de schemabeheerders opgestelde interpretatiedocumenten, die melding van deelcertificatie maakten. De TloKB heeft de twee betreffende schemabeheerders aangesproken dat de interpretatiedocumenten geen onderdeel uitmaken van de aanwijzing. Daarmee maakte de TloKB duidelijk dat er geen basis is voor het afgeven van deelcertificaten. De TloKB verzocht de schemabeheerders om de aangewezen certificatieschema's zodanig aan te passen, dat de certificerende instellingen deelcertificaten kunnen afgeven. Eind november 2023 wees de TloKB de gewijzigde certificatieschema's BRL 6000-25 en CBS NHK aan.

Bijwonen beoordelingen Raad voor Accreditatie

De TloKB heeft een aantal beoordelingen bijgewoond van de RvA. Dat deed ze bij de geaccrediteerde certificerende instellingen en haar certificaathouders. De rol van de TloKB was beperkt tot alleen het meekijken tijdens de bijwoningen. De TloKB heeft zich hiermee een beeld gevormd van het werkveld en de marktpartijen. De TloKB ervaart daarin een positieve samenwerking met de RvA.

De verwachting is om in 2024 meer beoordelingen van de RvA bij te wonen en mogelijk de CO-toezichttaken van de TloKB tezamen met de RvA uit te voeren. Dit in het kader van administratieve lastenverlichting.

5 Monitoring en evaluatie

De TloKB monitort en evalueert knelpunten, ontwikkelingen en het functioneren van de drie stelsels: het KB-stelsel, het EKV-stelsel en het CO-stelsel. Over het KB- en EKV-stelsel rapporteert de TloKB jaarlijks in haar jaarverslag dat de TloKB zendt aan de minister van BZK en het parlement. Over het CO-stelsel rapporteert de TloKB separaat in een jaarrapportage aan de minister van BZK.

5.1 KB-stelsel

Met het verschuiven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook de monitoring op het KB-stelsel door de TloKB nog niet gestart. In 2023 heeft de TloKB de monitoring van het KB-stelsel voorbereid. De voorbereiding bestond uit de ontwikkeling van een importportaal (zie paragraaf 6.4), communiceren van informatieverplichtingen naar instrumentaanbieders en het afstemmen van de monitoring door de TloKB met de stelsevaluatie door BZK.

5.2 EKV-stelsel

De TloKB heeft geen signalen ontvangen over ontwikkelingen of knelpunten in het functioneren van het stelsel. Wel hebben in 2023 schemabeheerders voor het eerst sinds 2020 nieuwe beoordelingsrichtlijnen aangemeld bij de TloKB. De aanmelding van de twee nieuwe beoordelingsrichtlijnen laat zien dat er marktpartijen zijn die belang hechten aan erkenning van de minister van BZK. In 2023 zijn 546 nieuwe en gewijzigde certificaten ingediend en 75 certificaten verlopen resulterend in een totaal van 1376 actieve certificaten.

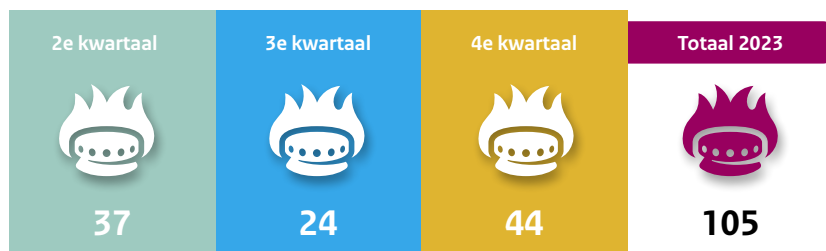
De TloKB heeft 2023 benut om de data-integriteit van de van Stichting Bouwkwiteit overgenomen gegevens te versterken, zoals het verwijderen van verlopen certificaten en het corrigeren van onjuiste gegevens. Hiermee kan de TloKB in de toekomst de ontwikkeling van het stelsel nauwlettend monitoren op basis van juiste data.

5.3 CO-stelsel

In april 2023 is de TloKB gestart met de monitoring van het CO-stelsel. De certificerende instellingen vormen hiervoor de voornaamste informatiebron. Zij doen voor 1 maart 2024 voor het eerst verslag van hun uitgevoerde werkzaamheden en de rechtmatigheid en doeltreffendheid van die werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar. In 2023 monitorde de TloKB resultaten van het toezicht door de Raad voor Accreditatie, mediaberichten, vragen en meldingen om de jaarlijkse verslagen

van de certificerende instellingen in 2024 te kunnen duiden. Daarnaast heeft de TloKB, vooruitlopend op het jaarlijks verslag van de certificerende instellingen, de informatiebehoefte van de TloKB verduidelijkt middels een informatiebijeenkomst en een toelichtende brief. Hiermee beoogt de TloKB uniformiteit en bruikbaarheid van de jaarlijkse verslagen te waarborgen. De TloKB doet voor het eerst voor 1 juli 2024 verslag aan de minister over de werking en effectiviteit van het CO-stelsel op basis van de jaarlijkse verslagen van de certificerende instellingen. De certificerende instellingen leveren, tussentijds voorafgaand aan hun jaarverslag, per kwartaal de aantallen van (bijna-)ongevalmeldingen aan.¹³

Tabel 3 (Bijna-)ongevalmeldingen CO-stelsel in 2023

Hoewel het aantal meldingen een beeld schetst van de omvang van de problematiek van koolmonoxide-incidenten, biedt het aantal op zichzelf geen aangrijpingspunten om (bijna-)ongevallen in de toekomst te voorkomen. Tijdens een informatiebijeenkomst in juni 2023 is de TloKB met certificerende instellingen overeengekomen dat, indien beschikbaar, de certificerende instellingen ook de oorzaken van de ontvangen (bijna-) ongevalmeldingen met de TloKB delen.¹⁴ Vanwege grote verschillen tussen certificerende instellingen in het aantal en het detailniveau van de (bijna-) ongevalmeldingen heeft de TloKB tijdens een informatiebijeenkomst in november 2023 met certificerende instellingen en schemabeheerders de ervaringen en knelpunten rondom de meldplicht voor installateurs besproken. Certificerende instellingen

geven aan dat certificaathouders over het algemeen geen melding maken van (bijna-)ongevallen. Het vermoeden bestaat bij certificerende instellingen dat certificaathouders direct overgaan tot het verhelpen van het probleem, bij een te hoog gemeten CO-concentratie. Ook geven certificerende instellingen aan dat certificaathouders vermoedelijk het melden vermijden, omdat voor de certificaathouders veelal niet duidelijk is wat mogelijke consequenties zijn van het doen van een melding. In het jaarlijks verslag aan de minister neemt TloKB de (bijna-) ongevalmeldingen op als specifiek aandachtspunt.

In 2023 heeft de TloKB met BZK afgestemd over de monitoring door de TloKB ten opzichte van de stelsevaluatie namens BZK. Tot slot heeft de TloKB contact opgenomen met de Brandweer over het delen van informatie over onder andere koolmonoxide-incidenten. Gesprekken hierover lopen nog in 2024.

¹³ Indien een certificaathouder bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden constateert dat een gasverbrandingsinstallatie een hogere concentratie koolmonoxide produceert [20 ppm] dan een bij ministeriële regeling vastgestelde concentratie en dat deze vrijkomt in een ruimte waar zich personen in kunnen bevinden, meldt hij dit terstond aan de bewoner of gebruiker en eigenaar van het gebouw, het bevoegd gezag en de certificerende instelling.

¹⁴ Gezien een installateur door de huidige schema's (met uitzondering van het schema van de Haarden- en Kachelbranche) niet verplicht is om een oorzaak te noteren, zal deze niet altijd bekend zijn bij de certificerende instelling.

6 Bedrijfsvoering

6.1 Werk aan Uitvoering

De TloKB heeft in 2022 vanuit het traject Werk aan Uitvoering (WaU-traject) middelen toegekend gekregen voor de verbetering van haar digitale dienstverlening en om als organisatie haar statuut en aantrekkelijkheid te vergroten. Het ging hierbij om éénmalig € 250.000 voor de ontwikkeling van een importportaal. De TloKB ontvangt voor de beheerkosten van dit importportaal vanaf 2023 t/m 2031 structureel € 50.000. Daarnaast ontvangt de TloKB vanaf 2024 t/m 2031 structureel € 140.000 uit het WaU-traject, bedoeld voor de uitbreiding van de formatie met een communicatieadviseur en om te investeren in de kwaliteit van haar medewerkers.

6.2 Duurzaamheid

De TloKB heeft zich in 2023 ingezet voor een duurzame bedrijfsvoering. Dit heeft zij gedaan door het faciliteren van hybride werken, met twee dagen op kantoor en drie dagen thuiswerken, om zo haar CO₂-uitstoot door woon-werkverkeer en zakelijk reizen te verminderen. Verder sluit de TloKB aan bij het rijksbeleid door het verminderen van het gebruik van wegwerpservies, het scheiden van papier van restafval en het papierloos werken.

6.3 Financiën en tarieven

Begroting en realisatie 2023

De TloKB-begroting voor 2023 ging uit van de volledige inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) per 1 januari 2023. In januari 2024 heeft de minister besloten om de inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarmee ook de Wkb te verplaatsen naar 1 januari 2024.¹⁵ Dit houdt in dat de TloKB pas op 1 januari 2024 start met haar toezichtactiviteiten, met als gevolg dat er in 2023 nog geen formele inspecties hebben plaatsgevonden. De geplande groei van de personeelsformatie voor toezicht schuift hierdoor naar eind 2024. Dit leidde tot minder personeelskosten in 2023.

¹⁵ Met [besluit van 7 april 2023](#) is de datum van inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen definitief.

In 2023 heeft BZK de TloKB opdracht gegeven voor vrijstellingen voor tarieven in 2022 uit het KB-stelsel en voor compensatie van de meerkosten die CO-Cl's in 2022 hebben gemaakt. Bij elkaar deed dit de Rijksbijdrage van 2023 met € 189.120 stijgen ten opzichte van de initiële begroting.

De KB-tarieven voor registratie en toezicht worden achteraf, na afloop van een jaar, geheven en zullen effect hebben op de realisatie van 2024. Totaal leidt dit in de begroting van 2024 tot € 631.686¹⁶ minder inkomsten. BZK zal dit in 2024 compenseren.

Verder heeft de TloKB in 2023 circa € 1,157 mln. uitgegeven aan de doorontwikkeling van haar zaakstelsel (TOETS) en de ontwikkeling van het importportaal.

De begroting en realisatie 2023 staan in tabel 4. De realisatie laat zien dat in 2023 106% van de begroting is gerealiseerd. Dit houdt in dat de TloKB in 2023 circa € 185.000 over haar begroting is gegaan, een overschrijding van 6%.

Inkoop

De rijksbrede norm voor het betaalgedrag is dat 95% van de facturen binnen 30 dagen betaald zijn. De TloKB heeft 83% van de facturen tijdig betaald; dit zijn 77 van 92 ontvangen facturen. De norm is niet gehaald wegens een enkele foutieve factuur en facturen die langdurig in dispuut bleven, omdat de prestatie nog niet was geleverd. De gemiddelde doorlooptijd tijdig betaald en te laat betaald zijn respectievelijk 10 dagen en 59 dagen.

Tarieven 2022-2023

In januari 2023 ontving de TloKB van BZK een brief met een aantal vrijstellingen voor tarieven in 2022 uit het KB-stelsel. BZK heeft instrumentaanbieders die zich vóór 1 juli 2022 hebben aangemeld voor de toelating van hun instrument vrijgesteld van in een eerder stadium al gereduceerd toelatingstarief (zie tabel 5). Daarnaast heeft het de instrumentaanbieders vrijgesteld van de registratiekosten voor het jaar 2022. In het eerste kwartaal van 2023 heeft de TloKB het reeds betaalde toelatingstarief teruggestort, wat neerkomt op een niet-begrote uitgave van € 144.000.¹⁷ BZK heeft zijn bijdrage in de begroting met dit bedrag verhoogd.

¹⁶ (Gemiste KB-toezichtkosten) € 465.960 + gemiste KB-registratiekosten € 165.726.

¹⁷ Zes instrumentaanbieders hebben zich voor 1 juli 2022 aangemeld voor toelating van hun instrumenten.

Tabel 4 Begroting en realisatie 2023 in € 1000

	Begroting*	Realisatie
Personele uitgaven		1.843
Externe inhuur		43
Materiële uitgaven		61
Bijdrage aan SSO's		13
ICT		140
Overige materiële uitgaven		0
Bijdragen aan agentschappen		1.157
Diverse bijdragen		0
Totaal	3.072	3.257
Rijksbijdrage	3.212	3.326
Marktbijdrage	-140	-69
Aandeel markt in %	-5	-2

* De begrotingsmethodiek voor 2023 kende een andere onderverdeling van posten. Begroting en realisatie zijn vanaf 2024 gebaseerd op de in tabel 4 opgenomen posten.

Tabel 5 KB-tarieven 2022-2023 in €

Gevolgsklasse 1	Tot 01-07-22	Vanaf 01-07-22	2023
Toelating, eenmalig, initieel, per instrument	24.000	31.500	32.225
Registratie, wijzigingen, jaarlijks, per instrument	27.000	27.000	27.621
Toezicht, jaarlijks, per bouwwerk/woning*	10	10	10,59

* Met 'bouwwerk' bedoelt de TloKB alle utiliteits- en infrastructurele bouwwerken. Alle bouwwerken die samen onderdeel uitmaken van de bouwactiviteit ziet de TloKB als één 'bouwwerk' voor de tariefstelling. Met 'woning' bedoelt de TloKB een zelfstandige wooneenheid/woning, al of niet deel uitmakend van een bouwwerk, inclusief eventueel bijbehorende losstaande bouwwerken (nevenfuncties).

Tabel 6 EKV-tarieven 2023 in €

Besluit	Bouwbesluit 2012	Besluit Energieprestatie Gebouwen
Aanwijzing als certificatie instelling	2284	2284
Jaarbijdrage merkgebruik	-	1096
Behandeling per (verwezen*) BRL	473	473
Wijziging per (verwezen*) BRL	346	354
Registratietarief per jaar per BRL	68	68
Registratietarief per jaar per EKV	56	78

* Verwezen BRL: indien een ter toelating en aanwijzing voorgelegde BRL verwijst naar een (of meerdere) BRL-en of protocollen die de TloKB noodzakelijkerwijs ook moet beoordelen, dan brengt zij voor elk te toetsen verwezen document hetzelfde tarief in rekening als voor de primaire BRL.

CO-tarief voor CI-aanwijzing 2022-2023

In een opdrachtbrief van 26 april 2023 heeft BZK de TloKB verzocht om geen schemaaanwijzingskosten meer in rekening te brengen aan CO-certificerende instellingen (CO-CI's) in het CO-CI-aanwijzingstarief (zie tabel 7). In 2022 had TloKB een deel van de aanwijzingskosten voor het schema waarvoor de TloKB hen had aangewezen, doorberekend aan de CI's. Deze kosten zijn in het tweede kwartaal van 2023 teruggestort, wat neerkomt op een niet-begrote uitgave van € 45.120. BZK heeft zijn bijdrage in de begroting met dit bedrag verhoogd.

Tabel 7 Nieuw CO-tarief voor CI-aanwijzing 2022-2023 in €

Tarief	2022	2023
CO-CI-aanwijzing	10.976	11.341

Tarieven 2024

Bij brief van 26 april 2023 heeft de minister van BZK de tarieven van de TloKB voor 2024 goedgekeurd. De tarieven van 2024 zijn tot stand gekomen door de tarieven van 2023 te indexeren.¹⁸

KB-tarieven

- **tarief toelating**
een eenmalige, initiële vergoeding voor de behandeling van de aanvraag om toelating van een instrument voor kwaliteitsborging tot het stelsel van kwaliteitsborging;
- **tarief registratie en wijzigingen**
een jaarlijks terugkerende vergoeding per instrument voor het bijhouden van het register en het doorvoeren van wijzigingen;
- **tarief toezicht**
een jaarlijkse bijdrage per in aanbouw zijnde bouwwerk of woning in een kwart van de kosten gemoeid met het toezicht door de TloKB op de naleving van de regels met betrekking tot de toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging.

Tabel 8 KB-tarieven 2024 in € (gevolgklasse 1)

Gevolgklasse 1	2024
Toelating, eenmalig, initieel, per instrument	33.604
Registratie, wijzigingen, jaarlijks, per instrument	28.256
Toezicht, jaarlijks, per bouwwerk/woning	11,04

¹⁸ Indexatie voor 2024: 104,28% (2023* 100).

Tabel 9 EKV-tarieven 2024 in €

Besluit	Besluit bouwwerken leefomgeving	Bbl (EPBD)
Aanwijzing als certificatie instelling	2384	2384
Jaarbijdrage merkgebruik	-	1144
Behandeling per (verwezen*) BRL	494	494
Wijziging per (verwezen*) BRL	361	361
Registratietarief per jaar per BRL	71	71
Registratietarief per jaar per EKV	58	81

EKV-tarieven 2024

De EKV-diensten verleent de TloKB tegen geïndexeerde tarieven.¹⁹

CO-tarief voor aanwijzing certificerende instellingen 2024

De wet- en regelgeving voorziet momenteel alleen in een tarief voor de aanwijzing van een certificerende instelling. Voor 2024 is dit tarief € 11.826. Het ministerie van BZK beziet in de evaluatie van het CO-stelsel of de tariefstructuur voor het CO-stelsel in overeenstemming kan worden gebracht met de tariefstructuur voor het KB-stelsel.

6.4 Informatievoorziening en ICT

Project Informatievoorziening TloKB

Op 7 juni 2023 heeft het bestuur van de TloKB de projectleider decharge gegeven voor het project IV-TloKB. Het project had tot doel een inrichtingsplan te maken én uit te voeren van de informatievoorziening en informatiehuishouding voor de TloKB. Dit inrichtingsplan en de uitvoering ervan is het project informatievoorziening TloKB geworden, met een einddatum van 1 juli 2023 en de volgende uitgangspunten en eisen.

Uitgangspunten

De aangeboden informatievoorzieningsoplossingen maken, zoveel als mogelijk, onderdeel uit van de DWR-Next werkplekken of werken zonder problemen in de DWR-Next omgeving en voldoen aan de eisen van de Rijksstandaarden als het gaat om beveiliging, archivering en toegankelijkheid.

Eisen

- Het project moet als resultaat een 'IV-ondersteuner' opleveren bij de primaire bedrijfsprocessen;
- een minimaal, gedegen en betrouwbaar beheer;
- continue innovatie moet mogelijk zijn;
- gebruik zoveel als mogelijk de standaarden van de DWR-werkplek.

Daarnaast zijn in het overleg met het bestuur op 7 juni een aantal aandachtspunten voor de continuïteit van de informatievoorziening meegegeven voor de toekomst.

Primair bedrijfsprocessysteem

Sinds 2022 maakt de TloKB gebruik van een digitaal zaakstelsel (TOETS) voor de ondersteuning van haar primaire bedrijfsprocessen:

- toetsing en toelating/aanwijzing;
- toezicht;
- monitoring en evaluatie van het KB- en CO-stelsel;
- handhaving;
- beheer van openbare registers KB-, EKV- en CO-stelsel.

De TloKB zet TOETS ook in voor rapportages die als basis dienen voor de evaluaties van de drie stelsels. De ontwikkeling van het zaakstelsel heeft eind 2020 akkoord gekregen van CIO-BZK.

¹⁹ Indexatie voor 2024: 104,28% (2023* 100).

Functioneel beheer

DICTU voert het functioneel beheer van TOETS uit en van het importportaal. Dit bekrachtigt de TloKB jaarlijks met een dienstverleningsovereenkomst met DICTU. DICTU is de dienst ICT-uitvoering van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Binnen DICTU kan de TloKB terecht bij het Centraal Klanten Team (CKT) voor functionele ondersteuning van het zaakstelsel en het importportaal.

Verder voert Typify B.V. (Typify) het functioneel beheer uit van de drie registers met de zoekmodulefunctie die op de TloKB-website zijn gepresenteerd. Typify is een externe ICT-bouwer die door de TloKB is ingeschakeld om de toegang tot de drie registers te ontwikkelen. De TloKB kan met een servicelevel agreement (SLA) met Typify een beroep doen op functionele ondersteuning voor de registers.

Importportaal

Met het toegekende WaU-budget²⁰ is de TloKB aan de slag gegaan met de ontwikkeling van een importportaal voor haar beschikkinghouders. DICTU voert deze opdracht uit. Aanvankelijk was het plan om het importportaal begin januari 2023 op te leveren. Dit is echter verschoven naar begin 2024. Dit komt doordat DICTU in het eerste kwartaal nog herstelwerkzaamheden uitvoerde aan de datastructuur van het zaakstelsel voor de drie registers. Daarnaast heeft DICTU de complexiteit van de ontwikkeling van het importportaal onderschat.

Preventie institutioneel racisme

In het kader van bestrijding en preventie van institutioneel racisme heeft BZK de TloKB verzocht om te onderzoeken of zij gebruikmaakt van afkomstgerelateerde persoonskenmerken in haar werkzaamheden. De TloKB bevestigde in 2022 dat zij niets registreert over afkomstgerelateerde persoonsgegevens en ook niet van plan is om deze informatie bij te gaan houden, dan wel te gebruiken.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Tot 1 mei 2022 betrof dit de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Vanaf 1 mei 2022 houdt de TloKB zich aan de Woo. Een aanvrager kan met een Woo-verzoek de TloKB vragen om openbaarmaking van overheidsinformatie. Het gaat hierbij om informatie die is vastgelegd in documenten waarvan de TloKB de penvoerder of ontvanger is.

Om te voldoen aan de Woo heeft de TloKB een contactpersoon aangewezen en op de website een digitaal loket ingericht. Hier kan de aanvrager meer informatie vinden over de Woo en via e-mail (woo@tlokb.nl) een Woo-verzoek indienen. Daarnaast kan een aanvrager ook per post een Woo-verzoek bij de TloKB indienen. De wijze van afdoen van het Woo-verzoek verschilt per stelsel. Voor haar wettelijke bevoegdheden in het KB-stelsel doet de TloKB een Woo-verzoek zelf af. De afdoening van een Woo-verzoeken aangaande haar gemandateerde bevoegdheden in het EKV- of CO-stelsel is voorbehouden aan de minister van BZK. In 2023 heeft de TloKB één Woo-verzoek ontvangen in het EKV-stelsel.

Verder heeft de TloKB eind 2023 een eerste analyse uitgevoerd om te bepalen of er een discrepantie is tussen de informatie die de TloKB momenteel actief openbaar maakt en wat de Woo vraagt. Over het geheel was de conclusie dat de TloKB goed op weg is wat betreft actieve openbaarmaking. De TloKB heeft echter een aantal onderdelen geïdentificeerd binnen de actieve openbaarmaking van de Woo die aandacht vereisen in 2024. Dit betreft Woo-actieve-openbaarmaking-categorieën die vanuit BZK nog geen duidelijke werkdefinities hebben gekregen.

Ontwikkeling registers

De TloKB had een lopende opdracht bij Typify voor het bouwen van een zoekmodule waarmee bezoekers de registers op de TloKB-website op een gebruiksvriendelijke manier konden raadplegen. De TloKB-website biedt toegang tot de registers van de drie stelsels: KB, EKV en CO. Het zaakstelsel TOETS maakt deze toegang mogelijk, met een presentatie op de [TloKB-website](#).

Sinds het tweede kwartaal van 2023 zijn de zoekmodules voor de drie registers opgeleverd en voor het publiek toegankelijk:

- [Register instrument kwaliteitsborging](#);
- [Register erkende kwaliteitsverklaringen](#);
- [Register gasverbrandingsinstallaties](#).

Zie '[Protocol werkwijze registers TloKB](#)' voor meer informatie over hoe de TloKB de drie registers voert.

²⁰ € 250.000 eenmalig en € 50.000 structureel vanaf 2024 t/m 2031.

Performance registers

De TloKB houdt een 'issue rapport' bij voor de drie registers, wat bijdraagt aan de kwaliteitsborging van deze registers. Dit rapport stelt de TloKB in staat om problemen te identificeren en aan te pakken. Een 'over all' analyse van de registers laat zien dat de performance tussen de 95-99% ligt. In 2023 had de TloKB nog geen norm vastgesteld voor de algehele betrouwbaarheid van de registers, mede vanwege de opstartproblemen die vaak gepaard gaan met een nieuw ICT-product. In 2023 ondervond Typify enkele uitdagingen bij het mappen van informatie binnen de registers. Desondanks concludeert de TloKB dat de registers over het algemeen voldoende betrouwbaar waren. De ambitie is om de betrouwbaarheid in 2024 verder te verbeteren. Hieronder volgt een overzicht van de kwaliteit van elk register.

1. *Register Instrument Kwaliteitsborging:*
 - Sinds juni 2023 is het register digitaal toegankelijk op de TloKB-website.
 - In 2023 heeft de TloKB acht gerapporteerde issues opgelost die de juistheid van de informatie hebben beïnvloed.
 - Het register heeft in totaal een performancepercentage van 94,9%, wat betekent dat het in 2023 gedurende 94,9% van de tijd de juiste informatie bevatte sinds de livegang.
2. *Register Erkende Kwaliteitsverklaringen:*
 - Sinds mei 2023 is het register digitaal toegankelijk op de TloKB-website.
 - In 2023 heeft de TloKB vijf gerapporteerde issues opgelost die de juistheid van de informatie hebben beïnvloed.
 - Het register heeft in totaal een performancepercentage van 98,6%, wat betekent dat het in 2023 gedurende 98,6% van de tijd de juiste informatie bevatte sinds de livegang.
3. *Register Gasverbrandingsinstallaties:*
 - Sinds april 2023 is het register digitaal toegankelijk op de TloKB-website.
 - In 2023 heeft de TloKB negen gerapporteerde issues opgelost die de juistheid van de informatie hebben beïnvloed.
 - Het register heeft in totaal een performancepercentage van 98,1%, wat betekent dat het in 2023 gedurende 98,1% van de tijd de juiste informatie bevatte sinds de livegang.

Rijksbreed algoritmeregister

De CIO van BZK heeft de TloKB verzocht te onderzoeken of zij algoritmes gebruikt binnen haar ICT-applicaties. Dit is noodzakelijk voor het inventariseren van algoritmes binnen BZK, met als doel deze vervolgens op te nemen in het rijksbrede algoritmeregister, zoals afgesproken in de Werkagenda Waardegedreven Digitaliseren. Het algoritmeregister hanteert de volgende definitie voor een algoritme:

Algoritme

Een set van regels en instructies die een computer geautomatiseerd volgt bij het maken van berekeningen om een probleem op te lossen of een vraag te beantwoorden.

De TloKB heeft aan de CIO-BZK bevestigd dat zij in haar zaakstelsel (TOETS) geen gebruikmaakt van een algoritme dat voldoet aan de opgestelde definitie. Momenteel maakt de TloKB gebruik van een verslagleggingsalgoritme voor het genereren van rapporten op basis van verzamelde gegevens en het organiseren van informatie in een gestructureerd formaat. Dit alles ondersteunt het primaire proces van de TloKB.

Met de implementatie van een importportaal, dat gebruikmaakt van een machine-to-machine interface (REST API), zal de TloKB een algoritme hanteren dat voldoet aan de opgestelde definitie. Het gehanteerde algoritme fungeert als een vormtoets voor aangeleverde data van de TloKB beschikkingshouders. De TloKB is van mening dat vanwege het lage risico van dit algoritme het niet noodzakelijk is om op te nemen in het algoritmeregister. CIO-BZK kan zich vinden in de uitleg van de TloKB. Dit betekent dat de TloKB geen gebruikmaakt van algoritmes die BZK dient te registreren in het algoritmeregister.

6.5 Communicatie

Waar de focus van de communicatiewerkzaamheden in 2022 lag op ad-hocactiviteiten ligt deze voor de eerste helft van 2023 op het bestendigen van de communicatie. Zo zijn voor de drie werkvelden factsheets en een standaardpresentatie opgesteld, is de website geactualiseerd en heeft zij een communicatieadviseur geworven in vaste dienst per 1 januari 2024.

Om inzicht te verkrijgen in evenementen en gebeurtenissen waarbij de TloKB een rol kan spelen, dan wel aanwezig kan zijn, dan wel een (nieuws)bericht aan kan wijden is een contentkalender gemaakt. Deze contentkalender geeft ook een kader voor de verdere bestending van werkzaamheden van de communicatiemedewerker.

Per 1 april trad de verbodsbepaling, het niet ongecertificeerd mogen werken aan een gasverbrandingsinstallatie, in werking. In aanloop ernaartoe en de maand erna heeft de TloKB -naast de publieksvoorlichting van het ministerie van BZK, de brandweer en brandwondenstichting- volop ingezet op voorlichting en beantwoording van vragen rondom het gecertificeerd werken aan een gasverbrandingsinstallatie. Ook in het najaar is aandacht besteed aan publieksvoorlichting. Aangezien veel installatie-bedrijven nog gecertificeerd moeten worden, of nog midden in dat proces verkeren, bracht de TloKB hierover een persbericht uit. Daarmee vroeg de TloKB aandacht voor het wel handhaven door bevoegd gezag op niet-gecertificeerde installateurs die hun werkzaamheden ook na 1 april voortzetten.

(Burger)vragen, meldingen en klachten

In het vierde kwartaal is de TloKB gestart met het uniformeren van het proces van Vragen, Meldingen en Klachten (VMK's). Een 'Procesbeschrijving vragen, meldingen en klachten' is in de maak met een specifieke uitwerking over hoe men vragen, meldingen en klachten indient en hoe de TloKB-medewerker deze beoordeelt, behandelt en archiveert.

Gebruikers- en klanttevredenheid

Om een beeld te krijgen hoe de TloKB functioneert tegenover haar dienstafnemers, maakt de TloKB gebruik van haar RvAdvies. Hierin is de TloKB van plan minstens één keer per jaar 'klanttevredenheid' als onderwerp te agenderen in de RvAdvies. Het onderwerp klanttevredenheid wordt in 2024 voor het eerst geagendeerd.

Onze waarden

De TloKB-visie krijgt vorm door waarden-gedreven werken. De drie waarden van de TloKB'ers in het werk zijn:

- Wij zijn **onafhankelijk in ons oordeel**.
Wij nemen besluiten en adviseren met het oog op het maatschappelijk belang van een goede bouwkwaliiteit.
- Wij zijn **transparant in onze werkwijze**.
Wij geven inzicht in de overwegingen die ten grondslag liggen aan onze besluiten en adviezen, en wij dragen deze uit.
- Wij zijn **zorgvuldig in ons werk**.
Wij nemen alle relevante aspecten in ogenschouw en wij staan open voor uiteenlopende maatschappelijke signalen.

Onze kwaliteiten

Om haar waarden effectief te laten zijn, zetten de TloKB'ers een viertal kwaliteiten in:

- **Professioneel**: Wij verstaan ons vak en zijn op de hoogte van de ontwikkelingen relevant voor de bouwsector.
- **Inlevend**: Wij voeren vanuit een open houding overleg met betrokken partijen, wij wegen alle belangen en wij onderhouden een relevant maatschappelijk netwerk.
- **Kosteneffectief**: Wij gaan in onze taak-uitvoering doelmatig om met de aan ons verstrekte middelen.
- **Doortastend**: Wij verzamelen alle informatie die nodig is voor heldere en consistente besluitvorming in toelating en handhaving.

6.6 Organisatie, personeel, huisvesting

Formatiebezetting

De TloKB opende het jaar 2023 met een personeelsbezetting van

11,94 fte.

De totale formatie, inclusief externe inhuur en BZK-Flex, bedroeg

13,02 fte.

In juli liepen de opdrachten van de projectmanager ICT (vanuit BZK-Flex) en de interim communicatieadviseur af. De TloKB eindigt het jaar met een bezetting van 14 medewerkers

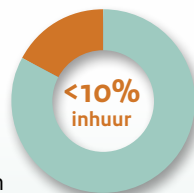
11,94 fte.

Externe inhuur

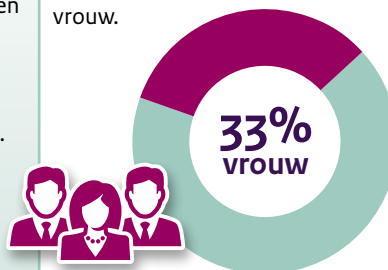
De TloKB is bij de inzet van extern personeel/deskundigheid binnen de norm van **10%** gebleven van externe inhuur inclusief inhuur van BZK-Flex. Tot juli bedroeg het percentage externe inhuur **3,2%** van de formatie.

Het percentage inhuur vanuit BZK-Flex bedroeg **5,1%** van de formatie. Daarmee is het percentage externe inhuur **8,3%** op de totale bezetting van 11,94 fte. In juli daalde het percentage naar **0%**.

Aandeel vrouwen in topfuncties

Het aandeel vrouwen in topfunctie is in 2023 hetzelfde gebleven als in 2022. In 2023 was 33% van de **bestuursleden** vrouw en 33% van de leden van de **Raad van Advies** vrouw.

De **directieformatie** met schaal 15 of hoger bestaat uit **3 fte** die alle drie bezet zijn door een man.

Afstand tot de arbeidsmarkt

De TloKB streeft ernaar om een bijdrage te leveren aan het creëren van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, met als doel invulling te geven aan de banenafpraak. Tot op heden is dit echter nog niet gelukt vanwege de beperkte formatie van het team. In overeenstemming met de banenafpraak is de TloKB van plan zich te houden aan de jaarlijkse quotumregeling die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) opstelt. Voor 2023 is het quotumpercentage 2,76%.²¹ Gezien de totale formatie van 25,5 fte betekent dit dat de TloKB 0,70 fte beschikbaar moet stellen voor een individu met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op dit moment is de TloKB bezig met het verkennen van mogelijkheden hiervoor.

²¹ www.uvw.nl/werkgevers/veelgestelde-vragen/quotumregeling/detail/hoe-hoog-is-het-quotumpercentage

WaU en herijking O&F-rapport TloKB

Naar aanleiding van het daartoe toegekende WaU-budget heeft de TloKB Organisatie en Personeel Rijk (OPR) opdracht gegeven tot herijking van het Organisatie- & Formatie-rapport. OPR heeft in mei 2023 de opdracht afgerond met een addendum bij het O&F-rapport. Dat heeft geleid tot het bestendigen van de tijdelijke functie van informatiemanager, het creëren van de functie communicatieadviseur en het beleggen van P-verantwoordelijkheid bij afdelingshoofden onder behoud van de functie coördinerend inspecteur. De FGR-indeling van de functie directeur/secretaris heeft OPR in oktober 2023 afgerond en daaropvolgend heeft het bestuur de indeling vastgesteld.

Medezeggenschap

Er vindt minimaal tweemaal per jaar een personeelsvergadering (PV) plaats. Een PV is een bijeenkomst over de algemene gang van zaken van de onderneming (art. 38 WOR).

Opleiden

In het kader van een leven lang leren kunnen medewerkers individueel opleidingstrajecten volgen die de zelfontwikkeling bevorderen. Door de kleine formatie maakt de TloKB geen gebruik van individuele opleidingsbudgetten. In 2023 heeft de TloKB totaal **€ 21.044** aan de ontwikkeling van haar medewerkers besteed.

Op basis van het opleidingsplan zijn in 2023 **vijf trainingsbijeenkomsten** georganiseerd waaraan alle medewerkers hebben deelgenomen. Daarnaast hebben twee medewerkers een door de Inspectieraad georganiseerde stage bij andere toezichthouders uitgevoerd.

€ 21.044

5

Ziekteverzuim

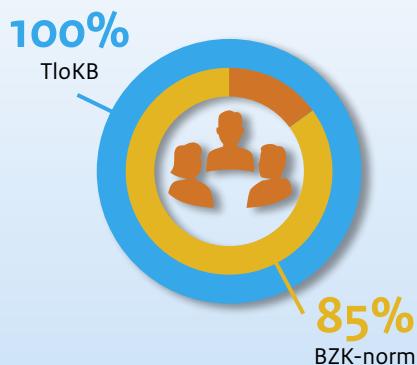
Het ziekteverzuimpercentage over 2023 is **4,3%** bij een Verbaannorm van **2,3%** voor de personeelssamenstelling in 2023. Het verzuimpercentage is hoog uitgevallen wegens twee langdurig zieken. Op 14 medewerkers waren er twee langdurig ziek. Het gemiddelde verzuimpercentage voor de overige 12 medewerkers is **1%**.

In 2022 was het ziekteverzuimpercentage 6,2% bij een Verbaannorm van 2,3%. Het verzuimpercentage is in 2023 gedaald ten opzichte van 2022.

P-gesprekken

De TloKB houdt de P-gesprekken jaarlijks voor 15 februari. Het aantal afgeronde P-gesprekken is in 2023 met 100% hoger uitgekomen dan de norm van 85% die BZK hanteert.

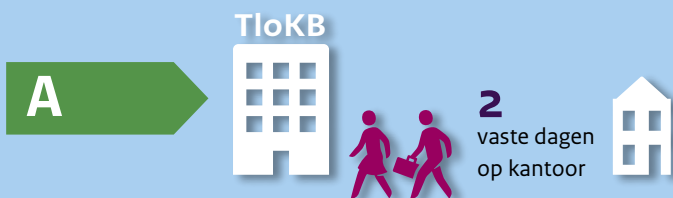
Huisvesting en hybride werken

Sinds september 2020 is de TloKB gevestigd in Rijswijk (provincie Zuid-Holland) bij de Nationale en Internationale Wegvervoerorganisatie (NIWO), een zbo van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Het kantoor heeft energielabel A.

De TloKB werkt sinds 2022 hybride. Het hybride werken heeft de vorm van twee vaste kantoor-dagen, de maandag met een overlegochtend als weekstart en

de donderdag met een vast moment voor een co-creatiesessie of een presentatie. De bestaande huisvesting biedt voorlopig voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling in de huisvestingsbehoefte.

Strategisch personeelsbeleid

Doordat de inwerkingtreding van de Wkb meerdere keren is uitgesteld heeft dit impact gehad op de motivatie van haar medewerkers en de wervingsstrategie van de TloKB. Om de motivatie van haar medewerkers op peil te houden, heeft de TloKB in 2023 meer aandacht besteed aan de menselijke maat binnen de organisatie. Hierbij stond een prettig en aantrekkelijk werkklimaat centraal, zodat medewerkers zich vrij kunnen uiten. Dit heeft de TloKB bijvoorbeeld bereikt door in de weekoverleggen ruimte te reserveren voor intervisie waarin dilemma's openlijk bespreekbaar zijn. Verder heeft de TloKB in 2023 haar wervingsstrategie aangepast door vacatures voor inspecteurs doorlopend open te stellen, zodat zij gefaseerd in dienst kunnen treden.

Medewerkersonderzoek 2023

De TloKB-respons op het Medewerkersonderzoek (MO) 2023 is **100%**. De referentiegroep (benchmarkgroep Openbaar bestuur en veiligheid) scoort een respons van **64%**. Op alle 15 aspecten doet de TloKB het even goed als of beter dan het gemiddelde van de top 3 van de benchmarkgroep.

Het MO meet de beleving van de medewerkers op verschillende aspecten van een organisatie. De beleving is een uitkomst van hoe de medewerker tegen zijn organisatie aankijkt en wat de stand van zaken feitelijk is in de organisatie. De vraag is dan ook of de medewerkers vanuit beleving aanleiding zien tot verbeterpunten.

De TloKB-medewerkers hebben de resultaten in gezamenlijkheid besproken. De bespreking leverde de volgende punten op die de verbeteragenda voor 2024 vormen:

Tabel 10 Medewerkersonderzoek TloKB 2023

Organisatieaspect	TloKB 2023	Openbaar bestuur en veiligheid 2023	Top 3 Openbaar bestuur en veiligheid 2023	TloKB 2021
Ongewenste omgangsvormen	9.7	8.8	9.1	9.0
Mate van invloed	8.8	7.1	7.6	-
Sociale veiligheid	8.6	7.7	8.1	8.1
Loopbaanondersteuning	8.4	6.5	7.4	7.5
Inhoud werk	8.2	7.5	7.8	8.2
Leiderschap	8.2	6.7	7.3	8.1
Zelfstandigheid	8.1	6.6	7.1	7.5
Bevlogenheid	8.1	7.2	7.7	8.1
Werkdruk	8.1	5.3	6.4	7.5
Samenwerking	8.0	7.5	8.0	7.7
Rolduidelijkheid	7.9	6.7	7.8	8.1
Inclusiviteit	7.7	6.8	7.1	8.5
Informatievoorziening	7.5	5.7	6.8	7.8
Herstelbehoefte	7.3	5.6	6.6	6.9
Betrokkenheid	6.9	6.2	6.8	7.4

Tot besluit

De governance-verhouding met het ministerie van BZK werd beproefd en is verbeterd ingeregeld.

De registers staan paraat voor alle drie de stelsels KB, EKV en CO.

De financiële middelen van Werk aan Uitvoering hebben welbesteed hun weg gevonden.

De bezetting van de formatie bleef surplace passend bij de omstandigheden van het jaar.

Het medewerkersonderzoek leverde voor de TloKB bijzonder puike uitkomsten op.

Het aantal geregistreerde CO-certificaten komt na een langzame start allengs steeds beter op gang met een aantal van 1832 installatiebedrijven op 31 december 2023.

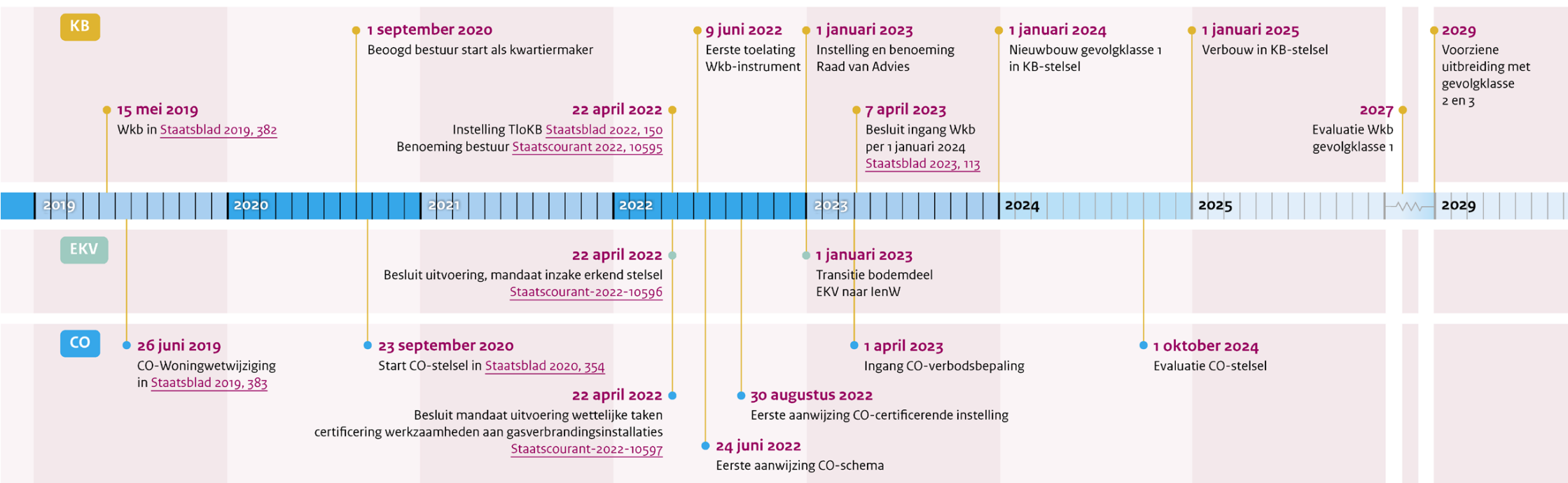
En ondertussen ontstond een steeds betere mise-en-scène voor het premièrejaar 2024 van het KB-stelsel in de praktijk.

Kortom, 2023 is een jaar om in volle tevredenheid naar om te zien en een jaar met resultaten om op voort te bouwen.

Met een gedegen aanpak en met goed gemoed werkt de TloKB aan *Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen*.

Martijn Tummers
directeur/secretaris TloKB

TloKB-tijdlijn

Bijlage: TloKB 2023 in getal

TloKB

Het bestuur stelde **2 beleidsregels** vast.

Het bestuur stelde een Raad van Advies in en benoemde **9 leden** van de Raad van Advies en ontving **5 adviezen** van de RvAdvies.

Het bestuur legde **11 werkbezoeken** af.

Het bestuur ontving **geen bezwaren**.

Het bestuur ontving **1 klacht** en heeft die afgehandeld.

Het bestuur ontving **1 Woo-verzoek**.

De TloKB heeft **8 nieuwsberichten** gepubliceerd op haar website en **2 persberichten** uitgebracht.

KB-stelsel

De TloKB heeft **geen nieuwe instrumenten** toegelaten voor kwaliteitsborging voor Gevolgklasse 1.

De TloKB heeft **41 (+21 t.o.v. 2022) kwaliteitsborgers** geregistreerd.

De TloKB heeft in 2023 **9 proefinspecties** uitgevoerd.

EKV-stelsel

De TloKB heeft **2 BRL's** aangewezen en **972 erkende kwaliteitsverklaringen** verwerkt.

De TloKB heeft totaal **1376 EKV's** geregistreerd*.

De TloKB heeft totaal **52 BRL's** geregistreerd, waarvan **34 zichtbaar** in het register*.

CO-stelsel

De TloKB heeft een **5e CO-certificerende instelling** aangewezen.

Van de 5 zijn in 2023 **2 opnieuw aangewezen** op een nieuw aangewezen schema.

De TloKB heeft **3 CO-certificatieschema's** geregistreerd.

Van de 3 zijn in 2023 **2 opnieuw aangewezen** voor afgifte deelcertificaat.

De TloKB heeft in totaal **1832 certificaathouders** geregistreerd.

* Vanaf 1 februari 2023 houdt de TloKB alleen nog een register bij van erkende kwaliteitsverklaringen gebaseerd op Bouwbesluit 2012 en Besluit Energieprestatie Gebouwen. De taak rond de erkenningsregeling bodemkwaliteit is per 1 februari 2023 volledig overgedragen aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat; vandaar een grote afname van het aantal geregistreerde beoordelingsrichtlijnen en kwaliteitsverklaringen.

Bedrijfsvoering

Begroting en realisatie

De TloKB heeft haar begroting met 6% overschreden: **€ 3,1 mln.** begroot en **€ 3,3 mln.** besteed.

WaU-traject

Ontwikkeling importportaal, **2 functies gecreëerd** en **3 functies herzien**.

Woo

Het aantal ontvangen Woo-verzoeken is **1**.

Betaalgedrag

De TloKB heeft **83%** van de facturen binnen 30 dagen betaald. Norm van 95% is niet behaald.

Verzuim

De TloKB heeft een gemiddeld verzuimpercentage van **4,3%** bij een Verbaannorm van **2,3%**.
Vergeleken met 2022 is het verzuimpercentage gedaald van 6,2% bij een Verbaannorm van 2,3%.

Afgerond p-gesprek

Het percentage afgeronde p-gesprekken is **100%**. De norm van 85% is gehaald.

Integriteit

In januari heeft **1 nieuwe medewerker** de ambtseed afgelegd.

Aandeel vrouwen in topfuncties

Bestuur: **33%** vrouw
RvAdvies: **33%** vrouw
Directie (≥S15): **0%** vrouw

Opleidingsbudget

De TloKB heeft **€ 21.044** besteed aan opleidingen en cursussen.

Formatie

De TloKB eindigt het jaar met een bezetting van 14 medewerkers **11,94 fte**, met **0%** externe inhuur.

Medewerkersonderzoek 2023

Op alle **15 aspecten** een **top-3-score**

Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw

Februari 2024

Veraartlaan 10 | 2288 GM | Rijswijk
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
Telefoon: (070) 307 03 57
E-mail: info@tlokb.nl
www.tlokb.nl

